

PORIN

Kirkkosanommat

Seurakuntalehti nro 8 / 22.10.2025

kirkkoporissa.fi

4

Elämää surutyön kanssa

6

Ruskatalojen arkea

16

Museon ystävät vaalivat vanhaa

Usko on kantanut läpi elämän

Porissa pyhäinpäiviäviikonloppuna esiintyvä näyttelijä Seela Sella osallistuu edelleen rukoushetkiin ja uskoo vahvasti esirukouksen voimaan, s. 8.

22.10.2025

Hyötyajattelu ei riitä isojen kysymysten edessä

Tämän lehden ilmestymisen läheisyydessä on pyhäinpäivä. Sen huomaa lehden vakavista ja syvällisistä aiheista. Kolmessa kirjoituksessa katsellaan elämän varjoja, myös sen päättymistä, kuolemaa. Kahdessa henkilökohtaisesta, yhdessä ammatillisesta näkökulmasta.

Kuoleman kohtaaminen on aina vaikeaa. Suru nostaa esiin monia tunteita ja ajatuksia: luopumista, ikävää, epävarmuutta, kesken jääneitä asioita, mutta myös lämpöä, rakkautta, arvokkaita yhteisiä elämän hetkiä. Joskus myös oman ajan rajallisuuden oivaltaminen pysäyttää.

Enää kuolema ei muuta kaikkia arjen suunnitelmia niin kuin joskus aikaisemmin. Se asettuu yhdeksi hoidettavaksi asiaksi toisten lomassa. Muutoksesta kertoo, että siunausajan sopiminen omaisten kesken on vaikeaa. Useita eri asioita on saatettava sopimaan yhteen, että sopiva aika löytyisi.

Tässä on heijastuma meidän ajastamme. Arvostuksemme ovat muuttuneet nopeasti.

” Me tarvitsemme elämää kantavaa syvää perustaa rakentaaksemme hyvää elämää, löytääksemme merkityksen ja jaksaksemme.

Aihetta käsitteli myös toimittaja Asta Leppä Helsingin Sanomissa (11.10.2025). Hän viittasi poliittiseen teoreetikoon Wendy Browniin. Brownin mukaan hyötyyn keskittynyt ajattelu nousee arvojen perustan katoamisesta. Enää ei ole syvempää perustaa, moraalialia tai henkisiä syvärakenteita, joista arvot voivat kummuta.

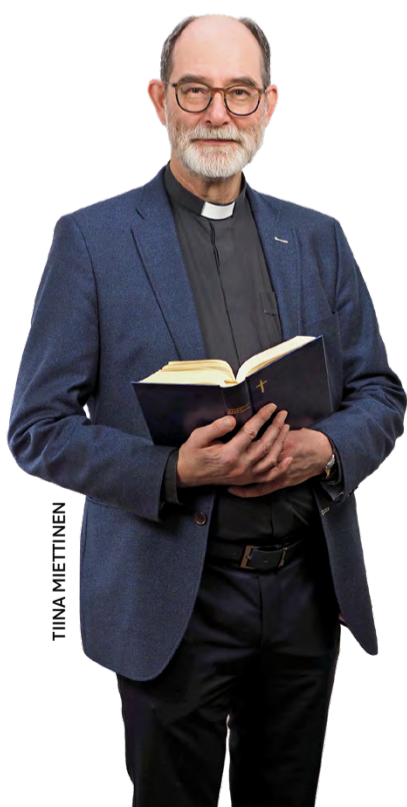
Itse liitän tähän perustaan myös hengellisyyden ja kristinuskon. Kun syvyys puuttuu, aletaan kaikkea arvottaa pinnallisen hyödyn mukaan.

Keskeiseksi tulee tehokkuus ja tuottavuus. Inhimillisyys, hoiva, esteettisyys, taide, yhteisöllisyys, ihmisarvo, henkisyys ja hengellinen todellisuus tulevat arvottomiksi.

Elämän suurten kysymysten edessä hyötyarvo ei kuitenkaan riitä. Monella tavalla ajassamme ilmenevä elämän mielekkyyden ja merkityksellisuuden etsiminen kertoo tästä. Kun yhteiskuntaa rakennetaan tuottavuuden ja tehokkuuden varaan, syntyy yhä enemmän pahoinvointia.

Viimeistään kuoleman edessä hyötyajattelu menettää voimansa. Me tarvitsemme elämää kantavaa syvää perustaa rakentaaksemme hyvää elämää, löytääksemme merkityksen ja jaksaksemme.

Heimo Hietanen
päätoimittaja
heimo.hietanen@evl.fi

TIINA MIETTINEN

”...usko, toivo ja rakkaus.
Mutta suurin niistä on rakkaus.” (1 Kor. 13:13)

Hiljentymisen ja muistojen juhla

Pyhäinpäivää vietetään kristillisessä perinteessä kaikkien pyhien ja poisnukkuneiden muistoksi. Se on hiljentymisen, kiittolisuuden ja toivon juhla, jolloin monet suuntaavat kirkkoon tai hautausmaalle muistelemaan rakkaitaan.

Porin ev.lut. seurakuntayhtymän seurakunnissa pyhäinpäivää vietetään muun muassa jumalanpalveluksilla eri kirkkoissa. Osassa tilaisuuksista luetaan edellisen pyhäinpäivän jälkeen poisnukkuneiden ja haudaan siunattujen seurakunnan alueella asuvien jäsenten nimet.

Lisätietoa jumalanpalveluksista ja muista pyhäinpäivän tilaisuuksista löytyy tapahtumakalenterin sivuilta 12–15.

SIMON N / UNSPLASH

Tehtävänurkka

Ratkaise lukujonot.

*Sinun johdatuksessa
epätasaistakin polkua
uskaltaa kulkea
joskus unelmoida
joskus nähdä vain arkea
mutta uskaltaa aina kulkea
Sinun johdatuksessa*

Arja Palonen

Seuraa meitä somessa

Facebook: Kirkko Porissa Instagram: kirkkoporissa

Kannen kuva: Sabrina Bqain / Otava.

Sleyllä aikaa vastata lokakuun loppuun

Tuomiokapituli haluaa selvityksen siitä, miksi ehtoollisen jakamista on Aatuntien rukoushuoneella Länsi-Porissa jatkettu kielloista huolimatta.

MATTI KUHNA

Turun arkkihiippakunnan tuomiokapituli on antanut Suomen Luterilaiselle Evankeliumiyhdistykselle Sleylle kuluvaan kuun loppuun asti aikaa vastata siihen, miksi ehtoollisen jakamista on Porissa jatkettu kielloista huolimatta. Samoin kirjallisessa selvityksessä halutaan vastaus siihen, ketkä papit ovat ehtoollisen jakamiseen osallistuneet.

Sley on tiedotteessaan kertonut, että se aikoo vastata tuomiokapitulien selvityspyyntöön määräaikaan mennessä.

Viime kesänä Turun arkkihiippakunnan tuomiokapituli hylkäsi esityksen, jonka mukana Sley olisi voinut jumalanpalvelusyhteisönsään jakaa ehtoollista Esikoiset ry:n rukoushuoneella Aatuntiellä Länsi-Porissa. Myös Länsi-Porin seurakuntaneuvosto puolsi Sley'n anomusta, mutta silti tuomiokapitulien päätös oli kielteinen.

Kirkkojärjestyksen mukaan säännöllistä ehtoollisen viettoa varten tulisi olla paikallisseurakunnan seurakuntaneuvoston ja tuomiokapitulien lupa.

Sley hakee yhteistyötä

Ristiriitojen taustalla on se, että Sley ei hyväksy naispappeja. Aiemmin yhdistys jakoi ehtoollisia Porin Teljän seurakunnan alueella Väinölän

”

Jos Sley'n selvityksen sisältö ei tyydytä tuomiokapitulia, selviää myöhemmin se, mitä seurauksia herätysliikkeelle on luvassa.

kirkolla, mutta kun tämä yhteistyö loppui, siirsi Sley kyseisen toiminnan Aatuntielle.

Päätöksen jälkeen Turun tuomiokapitulien pappisasessori **Jani Kairavuo** totesi Ylelle, että kirkkolainsäädäntö lähtee siitä, että ehtoollista jaetaan jumalanpalvelusten yhteydessä. Kielteisen päätöksen taustalla huomioitiin myös se, että Aatuntien rukoushuone sijaitsee lähellä nyt remontissa olevaa Länsi-Porin kirkkoa eikä tuomiokapitulissa nähty siksikään järkevänä ratkaisuna myöntää rukoushuoneelle erillistä jakolupaa ehtoolliseen.

Jos Sley'n selvityksen sisältö ei tyydytä tuomiokapitulia, selviää

myöhemmin se, mitä seurauksia järjestölle on luvassa. Silti ainakin Sley on kotimaantönsä johtajan **Juhana Tarvaisen** suulla ilmoittanut jo aiemmin, että se haluaa toimia yhteistyössä seurakuntien kanssa ja kirkon sisällä.

Jännitteet kasvussa

Kirkon ja sen konservatiivisimpien herätysliikkeiden Sley'n ja Kansanlähetyksen väliset jännitteet ovat olleet hiljalleen kasvussa, ja jännitteitä ovat olleet nostamassa myös keskustelut sukupuolineutraalista avioliittokäsityksestä.

Herätysliikkeiden sisällä on myös joissain puheenvuoroissa heitetty ilmaan mahdollisuus etsiä kirkon ulkopuolelle. Kynnys tähän on kuitenkin edelleen korkea vahvan yhteisen historian ja rahallisten syiden vuoksi.

Hiljattain Sley ja Kansanlähetyksen virallisista kolehtikeräyksistä. Osa seurakunnista ei halua enää kerätä kolehtia naispappeutta vastustaville järjestöille.

Sley lukeutuu yhdeksi kirkon virallisista lähetyksjärjestöistä ja on kirkon sisällä toimiva herätysjärjestö. Se on myös vihityttännyt omia pappeja Inkerin kirkossa, koska Suomen evankelis-luterilainen kirkko ei enää tarjoa naispappeuden vastustajille erityiskohtelua.

Noormarkun kirkkoherranviran täyttämismenettely raukeaa?

Noormarkun seurakunnan seurakuntaneuvosto käsitteli kirkkoherran viran täyttöä ja tuomiokapitulien lausuntoa hakijoista kokouksessaan keskiviikkona 24. syyskuuta. Seurakuntaneuvosto päätyi esittämään tuomiokapitulille, että viran täyttämismenettely raukeaisi.

Turun arkkihiippakunnan tuomiokapituli ratkaisee asian kokouksessaan 23. lokakuuta.

Jos tuomiokapituli päätyy siihen, että viran täyttämismenettely raukeaa, virka on kirkkolainsäädännön mukaan julistettava haettavaksi vuoden kuluessa hakujan päättymisestä.

Ehdolla Noormarkun kirkkoherran virkaan ovat tässä vaiheessa olleet Pyhärannan vt. kirkkoherra **Matti Nikkanen** ja Nokian seurakunnan vs. seurakuntapastori **Timo Waris**.

Noormarkun vt. kirkkoherrana toimii tällä hetkellä kappalainen **Minna Järvinen**.

Yksiköille rahaa lisäbudjetissa 369 000 euroa

Porin yhteinen kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se myöntäisi syksyn lisäbudjetissa neljälle yksikölle lisämäärärahaa yhteensä 369 000 euroa.

Suurinta yksittäistä lisämäärärahaa eli 221 000 euroa esitetään hautauspalveluille Noormarkun hautausmaan vanhan hallin purkuun, väistötilojen rakentamiseen Länsi-Porille isoon kappeliin ja uudesta krematoriosta aiheutuneiden kulujen kattamiseen.

Kiinteistöpalveluille kaavillaan 99 000 euroa Pormestarinluodon keskuksen tiloihin, alueen rakennuksen purkamiseen 40 700 euroa ja Länsi-Porin kirkon väistötiloihin 58 000 euroa.

Porin Teljän seurakunta ja viestintäpalvelut ovat puolestaan kumpikin saamassa 24 500 euroa.

Kirkollisverotuotot kasvussa

Porin ev.lut. seurakuntakuntayhtymässä kirkollisverotuottojen kertymä oli elokuun lopussa 1,3 prosenttia vuodentakaista parempi. Elokuun loppuun mennessä kirkollisverotuottoja oli kertynyt 157 000 euroa viime vuoden vastaavaa aikaa enemmän.

Kuluvan vuoden talousarvion verotuloarvio on runsaat 16,3 miljoonaa euroa ja viime vuoden verotulojen toteutuma oli 16,9 miljoonaa euroa. Kuluvan vuoden talousarvion verotuloarvio oli määrärahamuutosten jälkeen elokuun lopussa 254 000 euroa vuodentakaista parempi.

Porin yhteinen kirkkoneuvosto sai asian tiedokseen syksyn lisämäärärahojen käsittelyn yhteydessä.

Sley'n jumalanpalvelusyhteisö on jatkanut ehtoollisen jakamista Esikoiset ry:n rukoushuoneella Aatuntiellä Länsi-Porissa. Rukoushuone sijaitsee lähellä Länsi-Porin kirkkoa.

MATTI KUHNA

Pieniä suuria ajatuksia vierailevalta kirjoittajalta.

Missä hymy ja kyyneleet kohtaavat

Elämme kahden hyvin erilaisen juhlapäivän kynnyksellä: pyhäinpäivän ja halloweenin. Toiselle on ominaista hiljentyminen ja muistelu, rakkaus joka lepattaa kynttilän liekeissä, kaipaus jolle on tilaa, vaikka se ravistaakin yhä kipeästi.

Toinen taas juhlii kuolemalla, tekee siitä huumoria, parodioi haamuja ja luurankoja, lepakoita ja noitia, zombeja ja vampyyreja. Makaan asujen tavoitteena on kauhunsekainen huutonauru.

Itse en ikinä ole pystynyt heittäytymään riemuitten halloween-rihaan. Ehkä tässä on kyse jostain ikäpolvien välisestä kuilusta? Ehkä olen liian vanha. Minun mielestäni kuolema ei ole huvittava asia. Se on paiskannut minut liian usein polvilleni, lapsuudesta saakka.

Tämä on vain yksi esimerkki siitä, kuinka eri lailla kuolemaan voi suhtautua. Tiedän vakavasti sairaita, jotka lopun lähestyessä ovat nauraneet kuolemalle remakasti. Se on ollut heidän tapansa selviytyä. Tämä heille suotakoon, sillä kuolema on useimmiten niin musertava asia, että kaikki keinot ovat sallittuja.

”Kun oma isäni oli saattohoidossa, hän nauratti minua vielä viimeisenä iltanaan. Ei kylläkään kuolemalla, vaan elämisellä.

Kun oma isäni oli saattohoidossa, hän nauratti minua vielä viimeisenä iltanaan. Ei kylläkään kuolemalla, vaan elämisellä. Hän mietti, kuinka pöljää porukkaa me ihmiset ollaan. Hervottomat jutut tulivat morfiinin voimalla, mutta huumori oli isän voima.

Saattohoitomuistoja voi ehkä harvemmin kutsua hauskoiksi, mutta sellainen oli meidän viimeinen yhteinen iltamme: hulvattoman hauska. Tuon jälkeen isä hiipui. Vuorokauden kuluttua hän nukkui pois. Naurun tilalle tulivat kyyneleet.

Somessa olen törmännyt ihmisiin, jotka pilkkaavat vakavasti sairaita julkkiksia siitä, että nämä kertovat kuoleman lähestymisestä ”julkisuushakuisesti”. Olen yllätynyt siitä, kuinka valtava joukko ihmisiä on sitä mieltä, että sairaus ja kuolema pitää piilottaa.

Moralisoivia kannanottoja satelee: kuolevien pitäisi vain käpertyä hiljaisuuteen ja viettää aikaa ainoastaan läheistensä kanssa. Sen

sijaan että osoitetaan myötätuntoa, tiedetään asianosaista paremmin, kuinka vähäinen jäljellä oleva aika pitää käyttää.

Ehkä tärkeintä on, että kuolemasta puhutaan. Että sitä ei lakaista piiloon. Että se kohdataan – hiljaisuuden, itkun tai naurun kautta.

Kukka-Maaria Cleve
kukka-maaria.cleve@edumeri-karvia.fi
Kirjoittaja on äidinkielen ja kirjallisuuden opettaja ja sanataideohjaaja.

RAINO SALMIJÄRVI

Kun elämä mullistui muutamassa kuukaudessa

Puhuminen on helpottanut omaa surutyötä, kertoo miehensä nopeasti edenneelle sairaudelle menettänyt Armi Aho.

MATTI KUHNA

Porilainen Armi Aho, 72, on viime vuoden tammikuusta alkaen raken- tanut elämäänsä palasista sen jäl- keen, kun menetti miehensä **Jarmon** haimasyövälle vain puolen vuoden sairastelun jälkeen.

Taakse jäi pitkä yhteinen historia, sillä he ehtivät olla yhdessä 53 vuot- ta, joista naimisissa 51 vuotta. Armi Aho oli 17-vuotias tavatessaan tule- van miehensä.

Perusterveenä aina eläneen Jar- mo Ahon haimasyöpä löytyi oikeas- taan vahingossa toisen tarkastuksen yhteydessä, mutta lääkärin tilannear- vio oli sitten sitäkin karumpi.

– Hän totesi, että mieheni ei kes- täisi leikkausta, joten edessä olisi aika, jolloin kipuja enää yritettäisiin lievittää. Hän ei myöskään suostunut määrittämään sitä aikaa, mitä mie- helläni vielä olisi jäljellä.

Kuolemasta ei puhuttu

Jäljellä olevat puoli vuotta olivat tuskallisen sairauden vuoksi kovan koettelemuksen aikaa ja hyvät ja huonot päivät vaihtelivat taajaan. Jarmo Ahoa yritettiin myös parhaan mukaan hoitaa kotona.

– Sairauden yksi erikoisuus oli se, että vaikka mieheni söi kasvaneen ruokahalun seurauksena paljon, laihtui hän silti silmissä, Armi Aho kertoo. Viimeisinä kuukausina he tekivät

vielä myös yhdessä risteilyn ruotsin- laivalla kuin vanhojen aikojen muis- toksi.

– Me emme oikeastaan koskaan puhuneet kuolemasta, mutta sen sijaan hän valmisti minua tulevaan kertomalla automme huollosta ja talomme lämmityksestä.

Haastattelun lomassa Armi Aho kaivaa kännykästään esiin miehes- tään kaksi päivää ennen tämän kuo- lemaa otetun kuvan. Saattohoitovai- heessa oleva potilas näyttää virkeältä ja hyväntuuliselta eikä oven takana odottavaa loppua pystyisi kukaan ulkopuolinen kuvan perusteella mi- tenkään ennakoimaan.

Kuolema yllätti

Vaikka Armi Aho vietti miehensä luo- na sairaalassa paljon aikaa ja myös öitä, tuli kuolema juuri silloin, kun hän oli nopeasti käymässä kotona.

Tuossa tilanteessa myös Aho itse tarvitsi apua ja hän soittikin Län- si-Porin seurakuntaan, josta kirkko- herra **Helena Kuusiranta** tulikin heti paikalle.

– Olen kiitollinen siitä, että kirkko- herra ehti saman tien hätiin.

Uusi pysäytys kuitenkin odotti jo nurkan takana, kun toisella tyttärellä todettiin rintasyöpä, josta hän on sit- temmin parantunut.

Hautajaisten jälkeen Aholle oli

† Almanakan aarteet

Uskonpuhdistuksen muistopäivä ohjaa arkea

Noormarkun seurakunnan diakoniatyöntekijä Anne-Maarit Lahtivirta avaa uskonpuhdistuksen muistopäivää.

TIINA MIETTINEN

Miksi uskonpuhdistuksen päi- vää vietetään, diakoniatyönteki- jä Anne-Maarit Lahtivirta?

– Nykyisinhän virallinen nimi on reformaation päivä. Se muistut- taa siitä, miten luterilainen kirkko syntyi 1500-luvulla. Nykyäänkin kirkkoamme on aina tarpeen tar-

kastella, missä mennään. **Martti Luther** ja monet muut halusivat tuoda esiin epäkohtia kirkos- saan – eivät hajottaakseen sitä, vaan kutsuakseen sitä kohti sen hengellistä ydintä.

– Esimerkiksi anekdootteja oli asia, mitä Luther vastusti.

MATTI KUHNA

Armi Aho käy viikoittain miehensä ja vanhempiensa haudoilla ja hoitaa heidän hautansa itse. Myös pyhäinpäivänä hänen on tarkoitus tuoda kynttilät kummallekin haudalle ja elää hetki muistoissa.

Olen kiitollinen siitä, että kirkkoherra Helena Kuusiranta ehti mieheni kuoltua saman tien luokseni.

selvää se, ettei hän pystyisi millään asumaan yksin isoa taloa, joten se laitettiin myyntiin. Nyt hän asuu kahden kissansa kanssa 60-neliöisessä rivitaloasunnossa.

Perunkirjoitus, muutto ja kaikki muutkin muutokset veivät Ahon voimat. Hän huomasi suorittavansa asioita. Jalka kipeytyi ja hän onkin tarvinnut sen jälkeen kipupiikkejä.

Viime keväänä Aho myös hakeutui Olotuvalle Länsi-Porin seurakunnan sururyhmään.

– Meitä oli tuossa ryhmässä kahdeksan henkeä ja tykkäsin saadusta vertaistuesta kovasti. Meidän olisi taas tänä syksynä tarkoitus tavata yhden kerran. Joskus ihmettelen kovasti sitä, miksi niin monet unohtavat Jumalan ja eroavat kirkosta.

Elämä jatkuu

Kun vielä miehen eläessä Ahojen omakotitalossa oli ollut viikonloppuisin paljon elämää kummankin tyttären perheineen kyläillessä heillä, ovat tilalle astuneet hiljaiset vuodet. Niin paljon on muuttunut.

Tyttäret pitävät silti äitiinsä hyvin yhteyttä. Omista sisaruksista neljä asuu Porin seudulla. Aholla on myös ystäviä.

– Yritän pitää itseni kiinni arkiruutiineissa, teen käsitöitä, käyn englannin kursseilla kansalaisopistossa ja tuurailen päiväkodeissa. Elämä kuitenkin palautuu hitaasti enkä tahdo päästä tästä yli.

Omalta tulevaisuudeltaan hän odottaa kahta asiaa, terveyttä ja sitä, että saisi nähdä lastenlastensa vartuvan.

Armi Aho on kertonut elämästään avoimesti ja selkeästi. Mitä tämä suruprosessi on hänelle itselleen opettanut?

– Mielestäni asiat on puhuttava ulos, ettei niitä patoa oman mielen sisuksiin. Meillä oli myös mieheni kanssa avoimet välit. Jos asioista ei puhuta, syntyy helposti väärinymmärryksiä.

Nyt haastattelun päätyttyä Aho on lähdössä Merikarvialle tapaamaan toisen tyttärensä appivanhempia. Edessä olisi taas yksi kohtaaminen uuden elämänvaiheen keskellä.

kuka

Armi Aho

- Syntynyt Porissa 1953.
- Koulutukseltaan ylioppilas ja lastentarhanopettaja.
- Asui nuorena perheensä kanssa Ruotsissa Tukholmassa seitsemän vuotta, jonka jälkeen he palasivat takaisin Poriin.
- Tehnyt työuransa päiväkodeissa, jäi eläkkeelle 68-vuotiaana.
- Perheeseen kuuluu kaksi aikuista tytärtä perheineen ja neljä lastenlasta.
- Harrastaa käsitöitä, kansalaisopiston kursseja ja uintia.

Sarjassa Porin seurakuntien työntekijät ja seurakuntalaiset jakavat ajatuksiaan hieman harvinaisemmista kirkollisista ja vastaavista juhla- ja muistopäivistä.

Lisäksi hän halusi, että jokainen voisi itse lukea ja ymmärtää *Raamattua*, joten siksi Luther lähti kääntämään sitä kansalle saksan kielelle.

Mitä uskonpuhdistus tarkoittaa sinulle henkilökohtaisesti?

– Se on jatkuvaa valppautta, valvomista – sitä, että pysyy Jumalan sanassa ja tarkistaa, mihin suuntaan on menossa. Erityisesti seurakunnan työntekijänä minulle on tärkeää, etten johda muita harhaan.

– Psalmi 139: 23–24 toimii rukouksenani: ”Tutki minua, Jumala, ja tunne minun sydämeni, koettele minua ja tunne minun

ajatukseni. Ja katso: jos minun tieni on vaivaan vievä, niin johdeta minut iankaikkiselle tielle.”

Miten uskonpuhdistus näkyy nykyajassa?

– Ajattelen, että elämme taas jonkinlaista uskonpuhdistuksen aikaa. Kirkossa on paljon erilaisia näkemyksiä ja välillä syntyy jakautumista. Mutta Kristus ei halunnut hajaannusta, vaan yhteyttä.

Onko tämä pyhä ihmisille tuttu?

– On ja ei. Nimi, reformaation päivä, voi olla vaikeaselkoinen, eikä se välttämättä avaudu. Kun

puhutaan uskonpuhdistuksen muistopäivästä, se on tutumpi.

TIINA MIETTINEN

Anne-Maarit Lahtivirta.

fakta

Uskonpuhdistuksen muistopäivä

- Vietetään sunnuntaina 9. marraskuuta.
- Päivä muistuttaa 1500-luvun uskonpuhdistuksesta, jonka keskeinen hahmo oli teologi Martti Luther.
- Luther julkaisi 95 teesiään vuonna 1517 Wittenbergissä. Hän vastusti erityisesti anekapppaa ja korosti, että pelastus on Jumalan lahja, ei ihmisen ansio.

Lähde: Wikipedia.

Ruskahovin palvelutalossa työskentelevät sairaanhoitaja Juuso Hautaluoma ja lähihoitaja Sari Warell. Kuvassa oikealla toiminnanjohtaja Hanna-Leena Ojalainen. Kolmikko kuvailee työyhteisönsä olevan tiivis ja yhteisöllinen.

Loppuelämän koti, jossa ei olla yksin

Elämän päättyminen ei ole poikkeus vaan osa päivittäistä hoitotyötä – Ruskataloissa se kohdataan arvokkaasti ja yhdessä. Seurakuntayhteistyö tarjoaa hengellistä turvaa loppuun saakka.

TIINA MIETTINEN

Ruskatalojen palveluyhdistys on vanha porilainen yhdistys, entinen Porin Vanhojenhuolto, jonka ensimmäinen palvelutalo Ruskakoti aloitti toimintansa huhtikuussa 1995.

Tuohon aikaan Suomessa ei ollut juurikaan vastaanlaista asumismuotoa, mitä Ruskakoti edusti. Se ei ollut hoitolaitos, vaan asukkaan koti, jossa häntä avustetaan elämänsä loppuun asti.

– Yhä tänä päivänä meitä ohjaa ajatus siitä, että asukas määrittää arjen. Me annamme vaihtoehtoja ja mahdollisuuksia, Ruskatalojen toiminnanjohtaja **Hanna-Leena Ojalainen** sanoo.

Tarkoituksena on tarjota koti, jossa asukkaan toimitapoja ja toiveita kunnioitetaan. Ruskatalojen toimipisteillä toimivat omat harrasteohjaajansa, mutta kaikilla työntekijöillä on mahdollisuus kehittää toimintoja.

– Meillä on työntekijöillä aika vapaat kädet ja asukkaiden toiveisiin tartutaan herkästi, Ojalainen kertoo hymyillen.

Alanvaihto kutsumustyöhön

Ruskataloissa työskentelee monia eri alojen ammattilaisia, joista lähihoitaja **Sari Warell** sekä sairaanhoitaja **Juuso Hautaluoma** toimivat Ruskahovissa.

Warell kokee olevansa kutsumusammattissaan. Aiemmin hän toimi kaupan alalla yli 20 vuotta. Yli kymmenen vuotta sitten hän koki, että alanvaihto on väistämätön vaihtoehto. Hän irtisanoutuikin ja lähti koulutautumaan lähihoitajaksi.

– Pääsin valmistuttuani tänne Ruskahoviin töihin ja koen että saan toteuttaa itseäni päivittäin, Warell kertoo tyytyväisenä.

Hautaluoman aikaisempi työpaik-

ka toi hänelle kokemusta palliatiivisesta ja saattohoitotyöstä. Hän aloitti työnsä Ruskahovissa noin vuosi sitten. Hän kertoo nykyisen työnkuvan sopivan paremmin perhearkeensa.

Työnsä ohella hän on lähtenyt opiskelemaan ylempää ammattikorkeakoulututkintoa kehittämisen ja johtamisen puolelle.

– Minulla on tällä hetkellä tekeillä opinnäytetyö, jonka aiheena on palliatiivisen saattohoitotyön kehittämisen Ruskataloissa, hän kertoo.

Vainajia muistetaan

Ruskataloissa kuolema ei ole tabu, vaan osa elämänkaarta. Asukkaita menehtyy viikoittain, joskus päivittäin ja tavoitteena on aina, ettei kukaan kuole yksin.

Omaisille pyritään aina mahdollistamaan läsnäolo saattohoitovaiheessa. Heille voidaan esimerkiksi sijoittaa vuode asukkaan luokse.

Kuoleman hetkellä osoitetaan kunnioitusta: lippu nostetaan salkoon ja pidetään yhteinen hiljainen hetki. Asukkaat ja henkilökunta ovat tuttuja keskenään ja menehtyneitä ystäviä muistellaan yhteisesti. Ruskatalojen yhteisissä tiloissa on järjestetty myös monia muistotilaisuuksia.

Seurakuntaelämä on tavallinen osa ihmisen elämää, eikä sen ole syytä päättyä hoivakotiin muuttaessa.

Juuso Hautaluoma, sairaanhoitaja

Elämän päätymisen kohtaaminen on osa myös hoitotyön oppimista. Ruskatalot ovat monelle lähi- ja sairaanhoitajaopiskelijalle ensimmäinen paikka, jossa he kohtaavat vainajan.

Tilanne sanoitetaan rauhallisesti ja opiskelijat osallistuvat vainajan puhdistamiseen ja pukemiseen – kunnioittavasti ja ohjatusti. Näin kuolema tulee tutuksi osana hoivaa, ei pelottavana poikkeuksena.

Seurakunta rinnalla

Palvelutaloissa järjestetään kirkkovuoden rytmin mukaisesti hartauk-

TIINA MIETTINEN

Suojatie

Ajatuksia viikon raamatun tekstistä.

AARON BURDEN / UNSPLASH

”Silloin he purkivat katon siltä kohden, missä Jeesus oli, ja aukon tehtyään laskivat siitä alas vuodematon, jolla halvaantunut makasi. Kun Jeesus näki heidän uskonsa, hän sanoi halvaantuneelle: ‘Poikani, sinun syntisi annetaan anteeksi.’” (Mark. 2: 1–5).

Usko kantaa

Jeesus oli aikansa superjulkkis. Kun hän tuli kotiin ja tukikohtaansa Kapernaumiin, väkeä tuli paikalle kuin stadionkonserttiin. Tungos oli valtava. Kaikki eivät nähneet tai saaneet koskea häntä, vaikka jokainen paikalle tulija olisi halunnut osansa hänestä. Moni toivoi paranemista.

Neljä miestä teki kaikkensa tuodakseen ystävänsä Jeesuksen luo. He olivat niin vaikuttuneita Jeesuksesta, että he purkivat talon katon siltä kohdalta, missä Jeesus oli. Niin vuodematolla maannut halvaantunut laskettiin alas Jeesuksen eteen. Jeesus itse vuorostaan vaikutui miesten vahvasta ja rohkeasta uskosta. Hän sanoi heti halvaantuneelle: ”Poikani, sinun syntisi annetaan anteeksi.”

Jeesuksen sanoista nousi kohu muutamien lainopettajien kesken. He pitivät Jeesusta Jumalan pilkkaajana. Jeesus kuitenkin ilmaisi oman jumaluutensa syntien anteeksiantajana. Vasta sen jälkeen hän puhui halvaantuneelle: ”Nouse, ota vuoteesi ja mene kotiisi.” Tämä ihmeteko vakuutti ihmiset. He kaikki, jopa kyseenalaistajat, ylistivät Jumalaa.

Jeesus herätti aikanaan ristiriitaisia tunteita. Hän jakoi ihmisten mielipiteitä. Hän ei tehnyt sitä, mitä ihmiset odottivat, vaan sen, mitä Jumala odotti. Jeesus oli täysin kuuliainen Jumalalle. Hän ei ainoastaan julistanut Jumalan valtakuntaa, hän ruumiillisti sen – hänen kauttaan Jumala toimii maailmassa.

Parantamishmeet eivät olleet Jeesuksen tärkein tehtävä, vaikka ne kumpusivat rakkaudesta ja halusta auttaa. Tärkein tehtävä oli syntien anteeksiantaminen.

Tämä tärkeysjärjestys ei ole muuttunut mihinkään. Uskossa tärkeintä on Jeesuksen uhrautuva rakkaus meitä kohtaan ja syntien anteeksianto eli armo. Se on kaikkein tärkeintä. Ihmisen suurin tarve on hengellinen paraneminen, ei fyysinen. Halvaantunut mies sai kokea ennen kaikkea hengellisen paranemisen, ei ainoastaan fyysistä.

Usko ja epäusko voivat vuorotella eri elämänvaiheissa. Meillä ei aina ole neljän miehen vahvaa ja rohkeaa uskoa. Siitä huolimatta usko kantaa meitä. Jumala ei hylkää meitä, vaikka oma uskomme olisi heikko. Kaikista epäuskon esteistä huolimatta saamme tulla Jeesuksen luo.

Myös toisten usko kantaa silloin, kun oma usko on heikko. Tarvitsemme toinen toisiamme uskonsisarina ja -veljinä, kuten halvaantunut tarvitsi ystäviään.

Petra Pohjanraito
Meri-Porin kappalainen

fakta

Ruskatalot

- Ruskatalot on Porissa toimiva palveluasumisen moniosaaja, jonka toimintaa ylläpitää voittoa jakamaton Ruskatalojen palveluyhdistys ry.
- Yhdistys on perustettu vuonna 1954 ja sen toiminta perustuu ikääntyneiden hoivaan ja asumiseen kolmessa palvelutalossa Porissa, asukkaan itsemääräämisoikeutta kunnioittaen.
- Palvelutaloja ovat Ruskakoti, Ruskahovi ja Ruskalinna.
- Tarjolla on ympärivuorokautista hoivaa, kevyttä palveluasumista ja lyhytkaishoitoa.
- Jokaiselle asukkaalle laaditaan yksilöllinen hoito-, palvelu- ja kuntoutussuunnitelma.

Lähde: toiminnanjohtaja Hanna-Leena Ojalainen.

sia, jumalanpalveluksia ja ehtoollisia. Ne tuovat tuttuutta ja jatkuvuutta monen asukkaan arkeen. Uskonnollinen elämä ei pääty hoivakotiin muuttaessa.

– Seurakuntaelämä on tavallinen osa ihmisen elämää, eikä sen ole syytä päättyä hoivakotiin muuttaessa, tiivistää Hautaluoma.

Seurakuntien puolesta taloilla vieraillee pappeja, diakoneja, vapaaehtoisia ja kantoreita, jotka laulattavat ja musisoivat asukkaiden iloksi. Tuttu virsi tai sävel voi herättää muistoja, lohduttaa ja luoda yhteisöllisyyttä.

Joskus palvelutaloon saapuu asukas, joka ei ole aiemmin osoittanut kiinnostusta hengellisiin asioihin. Elämän loppuvaiheessa nämä kysymykset voivat kuitenkin nousta esiin. Henkilökunta kuuntelee herkällä korvalla ja on yhteydessä seurakuntien työntekijöihin, kun hengellistä tukea tarvitaan.

Hengellisyys ei ole pakollinen osa arkea, mutta se on aina mahdollinen. Jokainen asukas kohdataan yksilönä – hänen toiveensa, tarpeensa ja elämänsä tarina ovat läsnä myös viimeisissä hetkissä.

Elämän loppu ei ole yksinäinen, vaan yhteinen – ja siinä on tilaa hiljaisuudelle, muistoille ja rukouksille.

Seela Sella

– rooleja, rukouksia ja rohkeutta

Seela Sella on näyttelijä, jonka ääni on kantanut suomalaisessa kulttuurissa yli kuusi vuosikymmentä. Hänen työssään ja elämässään kohtaavat syvyys, rehellisyys ja ihmisyyttä.

TEKSTI TIINA MIETTINEN JA KUVA SABRINA BQAIN / OTAVA

Seela Sella on suomalainen näyttelijä, jonka ura teatterin, elokuvan ja lausuntataiteen parissa on kestänyt yli kuusi vuosikymmentä. Hänet tunnetaan syvälistä roolitöistään, vahvasta lavalläänäolostaan ja kyvystään koskettaa yleisöä – oli kyseessä sitten näyttämö tai kirkko.

Sella on palkittu muun muassa Pro Finlandia -mitalilla ja näyttämötaiteen valtionpalkinnolla. Hän on yhä aktiivinen esiintyjä.

Hän syntyi Tampereella vuonna 1936 ja kasvoi Pispalassa, värikkäässä työläiskaupunginosassa, jossa asui paljon taiteilijoita ja vahvoja persoonia. Lapsuuden hengellinen maisema muotoutui hänen mummunsa kautta, joka liittyi sisällissodan jälkeen Pelastusarmeijan Kotiliittoon.

– Mummuni ja vaarini asuivat Sääksmäellä ja silloinen kirkkoherra **Juho Wallinheimo** kieltäytyi lukemasta vaarini nimen kirkossa tämän menestyttyä. Tämä johtui siitä, että vaarini oli kuulunut sodassa punaisten puolelle. Kyseessä ei ollut kirkon yleinen kanta, mutta kirkkoherran vuoksi mummuni liittyi Pelastusarmeijaan.

Pelastusarmeijan parissa

Sella kuvailee lapsuutensa vuosia Pelastusarmeijan parissa ihanaksi ajaksi. Hän koki vahvaa yhteisöllisyyttä ja hyväksyntää. Usko on aina ollut hänen elämässään merkityksellisessä roolissa.

Hänen ensimmäinen yleisönsä oli myös Pelastusarmeijan tilaisuuksissa, jossa hän lapsena lausui runoja.

– Olin niin pieni vielä, että minut oli nostettava pöytien tai tuolien päälle seisomaan, hän nauraa.

Usko on kulkenut Sellan mukana läpi elämän – arjen tukipuuna ja sisäisenä voimana. Myöhemmin elämässään hän liittyi juutalaiseen uskoon puolisonsa myötä, mutta hänen hengellinen ajattelunsa ei ole muuttunut. Kristinuskon ja juutalaisuuden juuret ovat lähekkäin ja Sellalle tärkeintä on ajatus Jumalan rakkaudesta.

– Jumala rakastaa kaikkia ihmisiä, hän sanoo vankkumattomasti.

Pelastusarmeijan pyhäkoulussa hän oppi, että uskoon saa suhtautua kysyen ja keskustellen. Nykyään hän osallistuu edelleen rukoushetkiin

ja uskoo vahvasti esirukouksen voimaan.

– Uskohan on energiaa. Kun lähten hyvää, se kantaa hedelmää.

Tärkeä empatia

Seela Sella uskoo vakaasti siihen, että jokaisella ihmisellä on merkitys – pienilläkin teoilla on oma vaikutuksensa.

– Jos kuka tahansa ihminen poistetaan tästä maailmasta, siihen jää tyhjiö. Mutta se, mitä hän on tehnyt ympärillään oleville ihmisille, luonnolle, eläimille – se jää, hän sanoo.

Sella puhuu paljon empatian tärkeydestä. Hän ajattelee, että mikäli ihminen kykenee tuntemaan myötätuntoa, hän toimii vaistomaisesti oikein. Hänen elämänviisautensa kiteytyy vanhaan juutalaiseen ohjeeseen, jonka myös Jeesus opetti.

– Älä tee toiselle sitä, mitä et haluaisi itsellesi tehtävän, hän lausuu.

”Näyttelemine ei ole vain ulkoa opettelua, vaan sisäistä rakentamista. Mietin, miksi hahmo toimii niin kuin toimii, mitä hän pelkää, mitä hän kaipaa.”

Sella on puhunut julkisesti myös elämänsä vaikeista vaiheista, avioliittonsa myrskyistä, sairauksista ja henkisistä kamppailuista. Hän ei jaa niitä siksi, että se olisi helppoa, vaan koska hän uskoo sen olevan tärkeää.

– Kun puhuu kipeistä asioista, asettaa itsensä alttiiksi. Mutta silloin voi myös tulla kohdatuksi, hän kertoo.

Sella ei halua rakentaa suojamuuria ympärilleen, vaan uskoo, että tunteiden näyttäminen on osa elämää. Esimerkillään hän rohkaisee muitakin puhumaan vaikeista asioista, jotta kenenkään ei tarvitsisi jäädä yksin.

Yhden asian hän kuitenkin pitää visusti omanaan.

– Unelmiani en jaa, vaikka niitä yhä on. Joku voisi ampua ne alas. Unelmani antavat minulle voimaa, hän sanoo pilke silmäkulmassa.

Syvälistä pohjatyötä

Sella on ollut näyttämöllä jo vuosikymmeniä – aikana, jolloin naisnäyt-

telijän ääni ei ollut itsestäänselvyys. Hänet hyväksyttiin Suomen Teatterikouluun 1957, jonka jälkeen hän on osaltaan raivannut tietä uusille sukupolville.

Sella ei ole koskaan tyytynyt pelkään roolisuoritukseen. Hän kertoo tutkivansa hahmoa kuukausia, joskus jopa vuoden, ennen kuin astuu lavalle.

– Näyttelemine ei ole vain ulkoa opettelua, vaan sisäistä rakentamista. Mietin, miksi hahmo toimii niin kuin toimii, mitä hän pelkää, mitä hän kaipaa.

Hän kertoo myös siitä, miten merkittävästi kansan näyttelijät vaikuttavat omaan rooliin ja sen uskottavuuteen. Heidän repliikkinsä, eleensä ja suhtautumisensa luovat sen, miten yleisö näkee hahmon.

– Jos tulen huoneeseen kuningattarena, oma panokseni ei riitä. Se,

Yksi Sellan rakkaimmista muistoista näyttämöltä ei liity täydelliseen suoritukseen, vaan hetkeen, jolloin kaikki ei mennyt suunnitelmien mukaan. Hän oli esittämässä psalmeihin pohjautuvaa runotuntia pienessä kirkossa Lahdessa, kun huomio harhautui ikkunan takana lentävään lintuun.

– Ajatukseni lähtivät linnun mukana ja unohdin, missä kohdassa tekstiä olin menossa, hän kertoo.

Seela hätkähti takaisin tilanteeseen ja kertoi yleisölle unohtuneensa katsomaan tätä ikkunassa ollutta lintua. Hän pahoitteli tilannetta ja aikoi palata takaisin psalmin pariin. Silloin eräs nainen huikkasi penkistä ”ei se mitään, se oli parasta koko jutussa.” Seela liikutui naisen sanoista.

– Se oli tosiaan sellainen hetki, jonka koimme kaikki – minä ja yleisö yhdessä. Se oli totta.

Kohti Poria

Sella on esiintynyt Porissa monissa erilaisissa tilaisuuksissa ja tapahtumissa ja sunnuntaina marraskuun 2. päivänä hänet nähdään Porin Teljän kirkossa konsertissa *Talvinen matka*. Konsertissa yhdistyvät runous, musiikki, tanssi ja tiede.

Konsertin teema on elämän matka – ja sen väistämätön päätepiste. Kokonaisuus tutkii ajan eri ulottuvuuksia ja kutsuu yleisön pysähtymään ajallisuuden ja ajattomuuden äärelle.

– Konsertissa puhutaan kuolemasta, mutta ei synkkyuden kautta. Se on vakava, mutta arvokas kokonaisuus, Sella kuvailee.

Sellan tulkitsemat runot, muun muassa **Viljo Kajavalta** ja **Lauri Viidalta**, kulkevat sävellysten lomassa ja mukana on myös tanssiesityksiä. Säveltäjä **Paola Livorsin** uusi teos *Songs of winter and war* käy vuoropuhelua vanhojen mestareiden **J.S. Bachin**, **Arvo Pärtin** ja **Astor Piazzollan** kanssa.

Klassikot soivat uusina sovituksina, mikä tuo konserttiin yllätyksellisyttä ja tuoretta näkökulmaa.

– Tulkaa avoimin mielin. Ei tarvitse ymmärtää kaikkea – riittää, että kokee, hän kannustaa.

Konsertti on osa Sellan pitkäaikaisista yhteistyöistä muusikoiden ja taiteilijoiden kanssa, joiden kanssa hän on esiintynyt eri puolilla Suomea.

TOP 4

Elämän tärkeitä vuosilukuja

- Mummuni menehtyi vuonna 1948, ja se vaikutti minuun syvästi.
- Vuonna 1957 minut hyväksyttiin Suomen Teatterikouluun. Se avasi ovet tulevaisuudelleni. Samana vuonna valmistuin myös ylioppilaaksi.
- Vuonna 1992 aviomieheni Elis Sella menehtyi. Hän oli tärkeä tuki. Koen hänen läsnäolonsa edelleen.
- Vuonna 2003 nuorin lapsenlapseni Jonatan Sella syntyi. Olemme todella läheisiä ja olen paljon tekemisissä hänen kanssaan. Vaikka ura on todella vahva osa elämäni ja identiteettiäni, elämäni merkityksellisimmät ja vaikuttavimmat tapahtumat liittyvät pääasiassa perheeseen.

Vauhdikas juhla kutsuu perheitä

Porin seurakunnat kutsuvat perheet juhlimaan seurakuntakeskukseen päiväkerhotyön 70-vuotista taivalta.

TIINA MIETTINEN

Evankelis-luterilaisten seurakuntien päiväkerhotyö täyttää tänä vuonna 70 vuotta Porissa. Merkkivuotta juhlistetaan lauantaina 15. marraskuuta seurakuntakeskuksessa, jossa kaikki Porin seurakuntayhtymän seurakunnat – Keski-Porin, Länsi-Porin, Meri-Porin, Noormarkun ja Porin Teljän seurakunta – ovat mukana järjestämässä yhteistä juhlaa.

Juhlaa odotetaan innolla ja tarjolla on monipuolista tekemistä seurakuntakeskuksen kolmessa kerroksessa: pomppulinna, jätskibari, askartelua, musiikkia ja leikkiä. Kappelin puolella on mahdollisuus myös hiljenty-miseen.

– Tilaisuus on kaikille avoin ja maksuton – muistatthan kuitenkin ilmoittautua, Keski-Porin seurakunnan lastenohjaaja **Marja Kaski** vinkkaa.

Elämän tukipilari

Päiväkerhotyön perustana on kristillinen ihmiskäsitys, jossa jokainen lapsi nähdään Jumalan luomana, ainutlaatuisena ihmisenä. Seurakunnan päiväkerho tarjoaa lapselle hoivaa, toimintaa, leikkiä ja rauhoittumisen hetkiä.

– Toivomme, että kun lapsi on ollut mukana seurakunnan päiväkerhotoiminnassa, hän saisi sieltä hyvän pohjan elämälleen sekä kokemuksen rakastavasta Jumalasta, mitkä eväät kannattelevat läpi koko elämän, Keski-Porin

seurakunnan lastenohjaaja **Eija Lindholm** sanoo.

Kerhoissa syntyy myös ystävyysyhteisöjä, jotka kantavat pitkälle.

– Päiväkerho on monelle lapselle ensimmäinen paikka, jossa ollaan erossa vanhemmista. Se on tärkeää opettelua ryhmässä toimimiseen ja itsenäistymiseen, Kaski kertoo.

Yhteys ei rajoitu vain lapsiin – myös vanhemmat tutustuvat toisiinsa kerhojen kautta.

Ydin on säilynyt

Päiväkerhotyön juuret ulottuvat vuoteen 1945, jolloin Turun tuomiokirkkoseurakunnassa aloitettiin lasten leikkikoulu sodanjälkeisen ajan perheiden tueksi. Toiminta levisi nopeasti muualle Suomeen ja vaikka kerhot ovat vuosien varrella muuttuneet, niiden ydin on säilynyt.

Myös lasten ikärakenne on muuttunut vuosien saatossa.

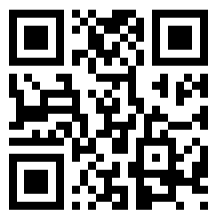
– Aikaisemmin kerhoissa oli pääosin 4–6-vuotiaita. Nykyisin meillä on eniten pieniä lapsia, sillä kuusivuotiaat ovat pitkälti jo eskarissa, Lindholm ja Kaski pohtivat.

Juhlavuosi on työntekijöille merkityksellinen.

– Tiedämme, että joissain seurakunnissa päiväkerhotyö on päättynyt. Porissa meillä onneksi riittää vielä hyvin lapsia, ja näyttää siltä, että toiminta jatkuu myös tulevaisuudessa, Kaski sanoo tyytyväisenä.

Päiväkerhotyön juhla

- Lauantaina 15. marraskuuta kello 13–15, Porin seurakuntakeskus, os. Itäpuisto 14.
- Tilaisuus ja toiminnot ovat kaikille maksuttomia. Järjestämässä ovat kaikki Porin ev.lut. seurakuntayhtymän seurakunnat.
- Ilmoittautuminen 27.10.–7.11. välisenä aikana osoitteessa: urly.fi/3QGR.

Ilmoittautuminen:
urly.fi/3QGR

Broberg Keski-Poriin osa-aikaiseksi seurakuntapastoriksi

Merikarvian seurakunnan kirkkoherra **Tom Broberg** on aloittanut 7. lokakuuta Keski-Porin seurakunnan osa-aikaisena seurakuntapastorina. Hänen tehtäviinsä kuuluvat jumalanpalvelukset, kirkolliset toimitukset ja yleinen seurakuntatyö.

Brobergille on myönnetty virkavapautta Merikarvian seurakunnan kirkkoherran virasta toisen tehtävän hoitamista varten 7. joulukuuta asti. Merikarvian seurakunnan kirkkoherran sijaisena jatkaa Meri-Porin seurakunnan kirkkoherra **Samu Repo** oman virkansa ohella.

Broberg on ollut virkavapaalla ja vuosilomalla elokuusta 2024 lukien. Kesän 2024 rippikoululeiriin liittyvä syytteen käsittely on siirtynyt marraskuun 27. päivään.

Lavian seurakuntakodin maalausurakka valmistumassa

Noormarkun seurakuntaan kuuluvan Lavian seurakuntakodin maalausurakka on valmistumassa kuluvan kuun aikana. Kiinteistöpäällikkö **Arto Huhtasen** mukaan vesikatton maalaus on jo aiemmin saatu suoritettua ja nyt työn alla ovat olleet ulkoseinät.

Töiden yhteydessä on myös vesikatton vaurioituneita osia muun muassa piippujen pellitysten osalta korjattu.

Noin 300 neliötä käsittävän seurakuntakodin maalaus-työt maksavat 114 000 euroa. Tekijänä on ollut kokkolalainen Rakennus ja Maalaus Naukkarinen Oy.

Noormarkun huoltohallinhanke käynnistyy

Noormarkun hautausmaan huoltohallin rakennustyöt ovat käynnistymässä kuluvan kuun lopulla. Kiinteistöpäällikkö **Arto Huhtasen** mukaan 250 neliötä käsittävän rakennuksen on määrä olla valmis ensi vuoden kesäkuun loppuun mennessä.

Hankkeeseen on investointivaruksessa varattuna kuluvalle ja ensi vuodelle yhteensä 550 000 euroa. Pääurakoitsijana toimii porilainen ForsTeam Oy.

Huoltohalli käsittää sosiaalitalat hautausmaan työntekijöille, lämpimän huoltohallin sekä yhdistetyn kalustosuojan sekä hautausmaan hiekoitusta palvelevan hiekkavaraston. Lisäksi huoltohallin oheen tulee pienempi talousrakennus, jonka ytimenä on kuiva tila hautausmaan sähkökeskukselle.

HAUTAUSTOIMISTO ANJA VIITALA
Uusikoivistontie 40, 28130 Pori
p. 050 569 3653 – voit soittaa milloin vain!
www.hautausuimistoviitala.fi

ma-pe klo 9–16.30
la sopimuksen mukaan

Rantasen HAITAUSTOIMISTO Ihmisläheistä
hautauspalvelua jo 100 vuotta

Itäpuisto 12 Pori p. 02 6332 707
www.rantasenhautausuimisto.fi

Surun hetkellä omaisten apuna.

HAUTAUS-PAKETIT alk. 570€

SOITA MEILLE 040 173 9866

pirtinhautauspalvelu.fi
Siltapuistokatu 1, 28100 Pori

PIRTIN HAITAUSPALVELU

SATAKUNNAN HAITAUSTOIMISTO

Palvelut hienotunteisesti
Eteläpuisto 19, Pori
Toimisto puh. 02 6415 131,
24 h päivystys puh. 045 1334 840
www.satakunnanhautausuimisto.com

Sähköposti: etunimi.sukunimi@evl.fi, jos ei muuta mainita. Huom. ä ja ö korvataan a ja o.

Ota yhteyttä seurakuntien työntekijöihin sähköpostitse tai puhelimitse, jos kaipaat sielunhoidollista keskustelua, henkistä, hengellistä tai aineellista apua.

Keski-Pori – keski-pori@evl.fi

Papisto: Ahmed Laura, p. 0400 309 826. Hyttinen Henrika, p. 0400 309 804. Kaukanen Jyrki, p. 0400 309 602. Kruus Tuija, p. 0400 309 832. Sampakoski Tiina, vt., p. 0400 309 829. Saravuoma Sami, p. 0400 309 833. Toivonen Veera, p. 0400 309 830. Hietanen Heimo, kirkkoherra, p. 0400 309 805. **Diakoniatyöntekijät, vastaanotot ajanvarauksella:** Eloranta Teija, p. 0400 309 828, alue: Pormestarinluoto. Mäntysaari Carita, p. 0400 309 834, alue: Keskusta, 5. osa, Karjaranta, Aittaluoto, Lukkarinsanta. Niinikoski Susanna, p. 0400 309 767, alue: Lytlylä, Toukari, Toejoki, Karjaranta, Aittaluoto, Lukkarinsanta. Virtalaine Elina, p. 0400 309 821, alue: Ruosniemi, Hyvelä, Isojoenranta. **Kanttorit:** Holkko Päivi, p. 0400 309 838. Kriik Guido, p. 0400 309 837. Romppanen Juhani, p. 0400 309 839. **Nuorisotyönohjaajat:** Jokinen Mikko (varhaisnuorisotyö), p. 0400 309 823. Saarela Anne (varhaisnuorisotyö, rippikoulutyö), p. 0400 309 836. **Lastenohjaajat:** Brander Paula, p. 044 730 9644. Jokinen Kristiina, p. 0400 309 798, kristiina.jokinen@evl.fi. Jutila Heidi, p. 044 730 9686. Kaski Marja, p. 044 730 9646. Kujansuu Terhi, p. 044 7309 645. Lindholm Eija, p. 044 730 9641, eija.m.lindholm@evl.fi. **Seurakuntasihteerit:** Aalto Jukka, p. 044 730 9636. Savioja Eeva-Liisa, p. 044 730 9637. **Vahtimestarit:** Keski-Porin kirkko, p. 044 730 9640. Porin seurakuntakeskus, p. 0400 309 750. Pormestarinluodon seurakuntakoti ja Ruosniemen kirkko, p. 0400 309 825.

Länsi-Pori – lansi-pori@evl.fi

Papisto: Kuusiranta Helena, kirkkoherra, p. 0400 309 867. Tolvanen Sami, p. 0400 309 853. Vuorinen Valtteri, p. 0400 309 856. Lavapuro Juha, p. 0400 309 852. **Kanttorit:** Uusi-Kuitti Anni, p. 045 121 1153. **Diakoniatyöntekijät, vastaanotot ajanvarauksella:** Heino Aki-Petri, yksinasuvat 64-ikävuoteen asti, maahanmuuttajat, turvapaikanhakijat, p. 0400 309 862. Salo Raili, parisunnat ja lapsiperheet, p. 0400 309 869. Suni Mirva, yksinasuvat ja parisunnat 65-vuotiaasta ylöspäin, p. 0400 309 861. **Varhaisnuorisotyö ja nuorisotyö:** Haarala Kristiina, p. 0400 309 816. Salosensaari Hans, p. 0400 309 456. **Lapsityönohjaaja:** Lehtonen Marja, varhaiskasvatus ja rippikoulutyö, p. 0400 309 818. **Lastenohjaajat:** Haaksio-Väisänen Pihla, p. 0400 309 849. Jaiteh Kristiina, p. 0400 309 827. Lind Paula, p. 0400 309 813. Uusitalo Eija, p. 044 730 9658. Vuorenoja Sarikka, p. 044 730 9653. **Rippikoulutyö:** Lehtonen Marja, p. 0400 309 818. **Vahtimestarit:** Länsi-Porin kirkko, p. 0400 309 843. Pietniemen srk-talo, Olotupa ja Esivallan srk-koti, p. 044 730 9625. **Seurakuntasihteerit:** Lehtinen Miia, p. 044 730 9655.

Meri-Pori – meri-pori@evl.fi

Papisto: Repo Samu, kirkkoherra, p. 0400 309 733. Pinomäki Petja, p. 0400 309 471. Pohjanraito Petra, p. 044 7309 654. **Kanttori:** Grönlund Hanneli, p. 0400 309 802. **Diakoniatyöntekijät:** Saarinen Anne, p. 0400 309 801, anne.o.saarinen@evl.fi. Kangas Anne, p. 044 7309652. **Nuorisotyönohjaajat:** Johansson Jenna, p. 0400 309 737. Rätty Terhi, p. 0400 309 736. **Lastenohjaajat:** Lahti Tanja, p. 0400 309 777. Laiho Johanna, p. 0400 309 473. Linnala Jaana, p. 0400 309 474. Siekkinen Kaija, p. 0400 309 475. **Seurakuntasihteerit:** Lahti Tanja, p. 044 730 9660.

Noormarkku

Papisto: Järvinen Minna vt. kirkkoherra, p. 044 731 0203, minna.e.jarvinen@evl.fi. Kekki Jukka, kappalainen, p. 044 730 9703. Anttoora Hannu, p. 050 324 0625. **Kanttorit:** Hämmäläinen Marina, p. 044 731 0205. Varis Josefiina, p. 040 030 9461. **Diakoniatyöntekijät, vastaanotot ajanvarauksella:** Johansson Kristiina, p. 044 730 9713 (Nkun alue). Lahtivirta Anne-Maarit, p. 044 731 0204 (Lavian ja Pomarkun alueet). Niinikoski Emilia, p. 044 730 9712 (Nkun alue.) **Nuorisotyönohjaaja:** Anniina Nylund, p. 050 338 7533. **Lastenohjaajat:** Sengström Sanna, vastaava, p. 044 730 9717. Heiniluoma Taina, p. 044 731 0206. Uurainen Jaana, p. 044 730 9716. **Seurakuntasihteerit:** Koivisto Pirjo, p. 044 730 9700.

Porin Teljä – porintelja@evl.fi

Papisto: Huhtala Kaisa, kirkkoherra, p. 0400 309 810. Kavasto Silja-Maaria, p. 0400 309 787. Pelto-Piri Janne, p. 0400 309 792. Piittala Hanna-Leena, p. 0400 309 791. Saravuoma Riikka-Liina, virkavapaalla. Tapiainen Noora, p. 0400 309 789. Väisänen Juha, p. 0400 309 788. Willman Jarkko, p. 0400 309 786. **Kanttorit:** Grundstén Anne-Marie, p. 0400 309 854. Salminen Hanna, p. 0400 309 860. Ylitähti-Maunula Pia, p. 0400 309 855. **Diakoniatyöntekijät, vastaanotot ajanvarauksella:** Kulha Tiina, p. 0400 309 865, Esivallankatu 6, alue: Tiilimäki, 6. osa, Pinomäki, Keskusaukio, Itsenäisyydenkatu Presidentinpuistikatuun saakka (paritt. numerot), Aravien alue, kadut: Äestäjänkatu, Karhunkatu, Tasavallankatu, Opettajainkatu, Koulukatu, Rautatienpuistikatu, Ratalinnankatu. Murto Kirsi, p. 044 7309 667, Teljän kirkko, Alue: Impola, Sampola: Vaaksatie, työala: nuorten aikuisten toiminta. Nurmi Veera, p. 0400 309 863, Teljän kirkko, alue: Uusikoivisto, Koivula, Herralahti, Tupala, Riihiketo, Tuomolantie. Salminen Minna, p. 0400 309 851, minna.m.salminen@evl.fi, Väinölä kirkko, alue: Harmaalinna, Kalaholma, Kartano, Koivistonluoto, Metallikylä, Mikkola ja Väinölä. Sundell Marja-Terttu, p. 0400 309 864, HUOM! virkavapaalla. Yhteydenotot Kirsi Murto ja Veera Nurmi. Tapaamiset järjestyvät myös Sampolan kerhohuoneelle. Alue: Sampola, Vanhakoivisto. Väisänen Juha, diakoniatappi, Syke-toiminta ja Yhteisvastuukeräys. **Lähetys- ja kansainvälisen työn sihteerit:** Hännikkälä Sinikka, p. 0400 309 633. **Rippikouluvastava:** Vuorinen Reetta, p. 0400 309 796. **Nuorisotyönohjaajat:** Nurmenniemi Eeva, p. 0400 309 797. Saarela Vesa, p. 0400 309 794. **Kasvatustyöntekijä:** Vuorinen Reetta, p. 0400 309 796. **Lastenohjaajat:** Fisk Sari, p. 044 730 9680. Heikkilä Susan, p. 044 730 9673. **Perhetyöntekijä:** Heinonen Hanna-Mari, p. 044 730 9668. **Emäntä:** Puputti Pirjo, p. 044 730 9624. **Vahtimestarit:** Teljän kirkko, p. 0400 309 841. Väinölä kirkko, p. 0400 309 842. **Seurakuntasihteerit:** Aalto Jukka, p. 044 730 9636. Mattila Johanna, p. 044 730 9666.

Porin aluekeskusrekisteri

Yhteystiedot: p. 044 730 9605, porinaluekeskusrekisteri@evl.fi.
Avoinna: arksin klo 9–15, arkipyhinä suljettu. **Toimipaikat:** Hallituskatu 9 B, 28100 Pori, Kirkkokatu 2, 26100 Rauma ja Vaskiontie 31, 24800 Halikko.
Postitus: Porin ev.lut. seurakuntayhtymä, Porin aluekeskusrekisteri, PL 122, 28101 Pori. **Porin aluekeskusrekisteri Rauman toimipiste,** Kirkkokatu 2, 26100 Rauma. **Porin aluekeskusrekisteri Salon toimipiste,** Vaskiontie 31, 24800 Halikko. **Sopijaseurakuntiin** kuuluu 22 seurakuntaa Länsi-Suomessa, ks. kirkkopori.fi/porinaluekeskusrekisteri. **Palveluina** mm. virkatodistukset, sukuselitykset ja -tutkimukset, avioliiton esteiden tutkinta ja ev.lut. kirkon jäsenyys.

Hautauspalvelut

Yhteystiedot: p. 040 713 0502, hautauspalvelut@porievl.fi.
Avoinna: ma–pe klo 10–15, Kellarikuja 2, 28120 Pori.
Palveluina mm. ajanvaraukset siunaus- ja muistotilaisuuksiin, hautojen hoitoasiat, uurnan laskusta sopiminen, tuhkaukseen liittyvät asiat.

Yhteinen seurakuntatyö

Perheneuvonta: Luottamuksellista keskustelua elämän eri tilanteisiin. Eteläpuisto 10 A, 28100 Pori. Ajanvaraus: ma, ke ja pe klo 10–11, p. 0400 309 785.
Seurakuntapalvelut: Lähimmäisyyttä arjessa. Yhteinen diakoniatyö, kasvatus ja kirkon oppilaitostyö. Eteläpuisto 10 A, 28100 Pori, p. 0400 309 768.
Sairaalsielunhoito potilasta, hänen läheisiään sekä hoitohenkilökuntaa varten. Sairaalapappien toimipaikat: Satakunnan hyvinvointialueen erityis- ja sairaalapalvelut Satasaairaala sekä perustason hoito-osastot (ent. Porin perusturvan sairaala), p. 02 627 71, kirkkopori.fi/apua-ja-tukea/suru-ja-krisi.
Leirikeskus: Junnila, p. 040 142 7257

Säveltäjä Olli Kortekangas.

Teljän uruilla 50-vuotisjuhla

Juhlakonsertissa kuullaan kantaesityksinä viisi Olli Kortekankaan koraalialkusoittoa.

MATTI KUHNA

Teljän kirkon urukujen käyttöön otosta tulee 23. marraskuuta kulu-neeksi 50 vuotta.

Kyseisillä uruilla vuosien aikana runsaasti soittaneen Porin Teljän kanttorin **Anne-Marie Grundsténin** mukaan kyseiset urut edustavat oman aikansa huippua suomalaisessa urkurakentamisessa. Ne on aikanaan tehnyt Kangasalan Urkutehdas.

– Urut ylipäättään kestävät, jos niitä huolletaan asianmukaisesti eikä noissa huolloissa kannata säästellä. Nämä urut äänitettiin uudelleen vuonna 2000, ja siinä vaiheessa niihin vaihdettiin yksi äänikerta.

Iso investointi

Grundstén muistuttaa, että urut ovat seurakunnalle aina iso hankinta, jolla on isot vaikutukset vielä vuosikymmenienkin kuluttua.

Urukujen vihkimisen suoritti tuomiosunnuntaina 23. marraskuuta 1975 piispa **Lauri Huovinen** avustajinaan rehtori **Pauli Happonen** ja kirkkoherra **Pauli Vuola**.

Vaikka Grundstén onkin Porista syntynyt, ei hän ollut vuonna 1975 läsnä uusien urukujen vihkimiskonsertissa Teljän kirkolla.

Kirkon uruilla esitetään sunnuntaina 16. marraskuuta klo 18 alkaen juhlakonsertti, jonka Bach-ohjelmistolla puolta vuosisataa halutaan erityisesti juhlistaa.

Bachin teoksista kuullaan urukoraali *Wer nur den lieben Gott lässt walten BWV 647*, koraali kantaesityksinä *BWV 147 Kristus, valo valkeuden* sekä urukoraali *Wachet auf, ruft uns die Stimme BWV 645*.

Useita musiikkiesityksiä

Kantaesityksinä konsertissa kuullaan säveltäjä **Olli Kortekankaan** viisi koraalialkusoittoa virsiin VK 265, VK 307, VK 345, VK 631 (b-sävelmä) ja VK 342. Virret lauletaan yhdessä, soolona tai kuorosovituksina.

Konsertissa esitetään myös **Louis-Nicolas Clérambaultilta** (1676–1749) neljä osaa sarjasta *Suite du premier ton*.

Teljän kirkon uruilla esitetään sunnuntaina 16. marraskuuta klo 18 alkaen juhlakonsertti. Urkuja soittaa urkutaitelija, kanttori **Kari Vuola**, Teljän Kamarikuoroa johtaa kanttori **Anne-Marie Grundstén**, ja laulusta vastaa **Hannu Vuokko**. Konsertin ohjelma on 10 euroa.

ENGIN AKKURIT / UNSPLASH

Paolo Oreni.

Urkurivieras Italiasta Keski-Porin kirkon iltamusiikissa

Italian arvostetuimpiin urkutaiteilijoihin lukeutuva Paolo Oreni soittaa Keski-Porin kirkon iltamusiikkisarjan lokakuun toisessa konsertissa sunnuntaina 26. lokakuuta klo 18 alkaen.

Keski-Porissa kuullaan Franz Lisztin *Fantasian ja Fuugan B.A.C.H.* Guilloun sovittamana. Konsertin muita säveltäjänimiä ovat J.S. Bach, Antonio Vivaldi ja Charles-Marie Widor. Konsertti päättyy Paolo Orenin improvisaatioon yleisöltä saadusta teemasta.

Sunnuntaina 2. marraskuuta on iltamusiikkisarjassa vuorossa Juha Leinosen sävellyskonsertti. Esiintyjinä ovat Tuuli Lindeberg (sopraano), Esa Pietilä (saksofoni), Joonatan Rauniola (saksofoni), Ilpo Laspas (urut) ja Ion Buinovschi Trio.

Sunnuntaina 23. marraskuuta syksyn viimeisessä iltamusiikkisarjassa Keski-Porin urkuri Juhani Romppanen soittaa J.S. Bachin, Charles-Marie Widorin, Naji Hakimin ja David Blackwellin musiikkia. Vapaa pääsy, ohjelma 10 euroa.

TOMMI LEHTO

Markku Vuorinen.

Mediapastori Markku Vuorinen Porissa

Mediapastori Markku Vuorinen puhuu tiistaina 28. lokakuuta klo 13.00 alkaen Porin Seudun Kristilliset Eläkeläiset ry:n tilaisuudessa aiheesta "Kuinka vanhana voi palvella Herraa?"

Tilaisuus pidetään Porin seurakuntakeskuksen (os. Itäpuisto 14) 2. kerroksessa, juonto Irene Häyry. Kahvit alkaa klo 12.30. Rahalahja Patmos Lähetysäätiölle.

Markku Vuorinen on kirjailija, saarnaaja ja evankelista. Hän jäi loppukeväästä 2023 eläkkeelle Radio Patmoksen toimittajan töistä.

Hartauskoulutusta Noormarkussa

Noormarkun seurakuntatalolla järjestetään lauantaina 8. marraskuuta klo 13-16 kaikille kiinnostuneille avoin hartauskoulutus. Kouluttajana on teologian maisteri, lehtori Satu Salo Kansan Raamattuseurasta.

Koulutus on maksuton eikä se velvoita puheiden pitäjäksi. Ilmoittautumiset 5. marraskuuta mennessä emilia.niinikoski@evl.fi tai p. 044 730 9712 (mielellään viestillä). Ilmoita myös mahdolliset ruokarajoitteet.

Lisätietoja antaa vt. kirkkoherra Minna Järvinen, p. 044 731 0203.

MATTI KUHNA

Satu Salo.

KESKI-PORI

kirkkoporissa.fi/keski-porin-seurakunta.

Facebook: Keski-Porin seurakunta.
Instagram: @keskiporinseurakunta.
Kanavat myös **YouTube**ssa ja **Spotify**ssa.

Seurakuntatoimisto avoinna ma-ke ja pe klo 9-15, to klo 9-17. **Tilavaraukset** seurakuntatoimistosta. Vuokrattavissa Keski-Porin kirkko, Kirkkotupa, Ruosniemen kirkko, Pormestarinluodon srk-koti, Lyttilän rukoushuone ja Porin srk-keskus. **Konserttivarustiedustelut ja kuorojen harjoitusvaraukset** Porin srk-keskukseen: Romppanen.

Keski-Porin kirkko

Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: 26.10. Sampakoski, Hietanen, Romppanen, Otsola-opiston Hildegard ryhmä, joht. Minna Liettyä-Tyni, striimaus (Jokinen), kirkkokahvi. 1.11. Hyttinen, Saravuoma, Kriik. 2.11. Hietanen, Sampakoski, Romppanen, saarna: Kyösti Pieviläinen, kuoro laulaa Pekka Peltomaan johdolla, Rauhanyhdistys. 9.11. Ahmed, Hyttinen, Kriik, Gideon esittely (kirkkokahvit ja kirjapöytä), striimaus (Jokinen). 16.11. Karjalaisen kansan messu, Karjalan Liiton Satakunnan piiri ry 80 v, Hietanen, Saravuoma, Toivonen, Keski-Porin Kirkkokuoro, Kriik, kirkkokahvi, striimaus (Jokinen).

Keski-Porin kirkon iltamusiikki su 26.10. klo 18, Paolo Oreni, urut, Italia. Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

Pyhäinpäivän muistohetki la 1.11. klo 14. Muistohetkessä luetaan vuoden aikana (v. 2024 lokakuun lopusta laskien) poisnukkuneiden ja hautaan siunattujen Keski-Porin seurakunnan jäsenten nimet. Kirkkoon tullessa voitte itse sytyttää läheisenne muistolle kynttilän, jonka saatte kirkon etuosasta. Puhe pastori Kaukanen, Kamari-kuoro Vox Humana, Sami Nieminen (laulu), kanttori Kriik. Mukana on myös Keski-Porin seurakunnan pappeja ja diakoniatyöntekijöitä.

Sateenkaarimessu to 13.11. klo 18, Mari Leppänen, Kruus, Hyttinen. **Tuomasmessu** su 16.11. klo 18, Juha Lavapuro, Sami Tolvanen, Länsi-Porin seurakunta, Mirva Suni, Raili Salo, Holkko.

Itsemurhan tehneiden muistotilaisuus ma 17.11. klo 18, Maija Hannonen, Holkko.

Sanan ja rukouksen ilta ti 18.30: 28.10., 4.11., 11.11., 18.11.

Arkiehtoollinen joka ke klo 12.

Kirkkotupa

Tuolijumppa tiistaisin klo 13. Järj. Porin Karjalaseura, Eeva-Liisa Seljamo-Simojokikaikki tervetuloa! 28.10. ja 4.11.

Tervetuloa laulamaan Tuomasmessuissa laulettavia yhteislauluja ma 3.11. klo 18, Elina Erkkola, Anni Uusi-Kuitti ja Päivi Holkko, p. 0400 309 838.

Miesten Raamattupiiri parilliset ma klo 18, Timo Tamminen, p. 040 505 0598.

Anna ja Arvo vapaaehtoiset to 13.11. klo 13-15. Tied. Elina Virtalaine, p. 0400 309 821.

Ruosniemen kirkko

Ruosniemen Raamattupiiri parittoman viikon ti klo 18.

Perhekerho keskiviikkoisin klo 9-11.30: Terhi Kujansuu ja Kristiina Jokinen.

Ruosniemen hopeakerho tiistaisin klo 12-14 seuraavasti: 18.11., 2.12. ja 16.12. Tied. diakonissa Elina Virtalaine, p. 0400 309 821.

Pormestarinluodon seurakuntakoti

Messu ja kirkkokahvi parittoman viikon sunnuntaina klo 12: 26.10. Toivonen. 9.11. Sampakoski, Holkko, Gideon esittely (järj. kirkkokahvin ja kirjapöydän).

Näitä virsii en unohda -laulutilaisuus to 6.11. klo 18. Lauletaan yhdessä Elina Äijälän ja Kaija Laurilan lempivirsii. Teetarjoilu klo 17.30.

Kummipiiri Lyna ke 19.11. klo 15. Seuraamme Kambodzhassa asuvan kummityttöme elämää World Visionin välityksellä.

Kävelyklubi "Tiistain tallaat" joka ti klo 14-15. Tehdään yhdessä kävelylenkki Porin alueen luonnossa. Lähtö srk-kodin edestä. Lenkin jälkeen nautitaan kahvit srk-kodilla. **Perhekerho** joka ke klo 9-11.30. Ajantasainen tieto kokoontumispaikan osalta kirkkoporissa.fi. Aamupala tarjolla. Tied. Brander ja Kaski.

Porkan olohuone joka to klo 12-14. Tarjolla lounas ja kahvia 5 €. Lounas tarjolla klo 13 asti, vapaata yhdessäoloa klo 14 asti. Paikalla myös alueen diakonissa.

Rukouspiiri parilliset viikot ke klo 17: 29.10. ja 12.11. Rukouspiirissä rukoillaan yhteisten asioiden puolesta. Ryhmän vetäjänä Tiina Huhatala.

Keskiviikon käsityökerho joka ke klo 12-14. Ota käsityösi mukaan ja tule mukavaan seuraan. Kahvi 1 €.

Leivän jako joka ke klo 13-14. Mikäli tarvitset leipää, voit tulla ilmaiseksi hakemaan. Leipien määrä on vaihteleva.

Porkan aamupala joka ti klo 10. Pormestarinluodon koti, Peräsiementie 5, kerhohuone. Tiedustelut diakonissa Teija Eloranta, p. 0400 309 828.

Lyttilän rukoushuone

Lyttiläntie 1098. Diakoni Niinikoski tavattavissa. Ajanvaraus, p. 0400 309 767.

Seurakuntakeskus

Lauluhetki to 23.10. klo 17, 4. krs, Porin Karjalaseura. Kaikki tervetuloa! **Retkipiiri** pe 31.10. klo 16, Holkko, Ahmed.

Tarinailta to 6.11. klo 17.30, Porin Karjalaseura, Minun sukuni, Kaarina Ranne. Kaikki tervetuloa!

Virsi ja sana -iltapäivä parittoman viikon tiistaina klo 14.30, 4. krs. Mar-ketta Lehto, p. 050 374 2014 ja Irma Kiviniemi, p. 040 727 4487.

Maanantairaamattupiiri joka ma klo 10-11.30, 4. krs, sali.

Rukous Suomen puolesta -rukouspiiri torstaisin klo 11-12, kappeli. Vetäjä Irma Kiviniemi, p. 040 727 4487.

50+ Raamattupiiri parittoman viikon sunnuntaina klo 16, 4. krs. Esa Bärlund, p. 050 365 4111.

Rukoushetki lähetykselle -piiri on ainakin toistaiseksi tauolla. Mahdollisesta jatkamisesta ilmoitetaan myöhemmin.

Kylväjäpiiri Keski-Porin ja Porin Teljän seurakuntien yhteistyönä jatkuu syksyllä seurakuntasalissa, 4. krs, lauantaan klo 15: 8.11. Uskon perustus. Kahvitarjoilu alussa ja sen jälkeen lähetyksiasiaa. Kolehti Lähetysyhdistys Kylväjän työn hyväksi.

Kristillinen meditaatio joka ma klo 17, kappeli. Kristilliseen hiljaisen rukousmieliskelyn perinteeseen liittyvä rukoushetki. Tied. Hyttinen.

Aamurukoushetki ja rukouskävely ti klo 10. Seurakuntakeskuksen kappelissa ensin aamurukoushetki. Sen jälkeen rukouskävely ja lopuksi hiljentyminen rukoukseen Keski-Porin kirkossa. Tiedustelut diakonissa Mäntysaari.

Soppaa ja Sanaa ke 5.11. klo 11-12, 1. krs. Ruoka + kahvi 4 €. Hartaus klo 11.30 pastori Tiina Sampakoski. **Leskenlehti-vertaistukiryhmä leskille** ma klo 18: 3.11. ja 17.11. Mummun Kamarin tilassa 1. krs. Mukana diakonissat Eloranta ja Mäntysaari.

Kaarisillan Yhteisöruokailu: Haluaisitko sinä olla Kaarisillan yhteisöruokailun vapaaehtoinen? Lisätietoja antavat diakonissat Eloranta, p. 0400 309 828 ja Mäntysaari, p. 0400 309 834.

Yksin eläjät kerran kuukaudessa keskiviikkona 12.11. klo 17.30, 1. krs, sali.

Mikonkatu 8

Teetupa Beetel -illat joka la 18-22, ohjelma klo 19 alk. Facebook: Teetupa Beetel, kirkkoporissa.fi ja SK Menoinfo.

Kahvila-kirpputori Mikonkoto tiistaisin klo 13-15. Kohtaamispaikka, ostoksia pikkurahalla. Käteismaksu, diakoniatyön hyväksi. Vaatelahjoitukset kirpputorille, tied. Niinikoski, p. 0400 309 767.

Musiikkitoiminta

Seurakuntakeskus, 5. krs, musiikkisali: **Kirkkokuoro** ke klo 15-16 ja **Kamarikuoro Vox Humana** ke klo 17, tied. Kriik. **Tuomaskuoro ja soittajat**, tied. Holkko. **Porin Seniorilaulajat**, tied. Kaia Tonnti, p. 044 080 3388. **Cantores Vesperi** pe klo 16, tied. Kriik. **Ruosniemen kirkko: Ruosniemen seurakuntakuoro / projektikuoro**, tied. Holkko.

Varhaiskasvatus

Päiväkerhoryhmiä on Ruosniemen kirkolla ja seurakuntakeskuksella. Tied. Saravuoma. Mukana myös 2-vuotiaat. Ilmoittautumiset kirkkoporissa.fi/kplapsetilmo.

Perhekerhot ovat aikuisten ja lasten yhteisiä kerhoja. Aamupalatarjoilu. Maksuton. **Ruosniemen kirkko** joka ke klo 9-11.30, tied. Kujansuu. **Mikonkatu** joka ti klo 9-11.30, tied. Brander ja K. Jokinen ja joka ke klo 9-11.30, tied. Lindholm. **Pormestarinluodon seurakuntakoti** joka ke klo 9-11.30, tied. Brander ja Kaski.

Lapsiparkki srk-keskus päiväkerhotilat, Eteläpuisto 10 B, 3. krs. Maksutonta hoitoa 1-7-v. Max 2 h. Tied. Lindholm ja Kaski. Ajankohdat 27.10. klo 16-19, 21.11. klo 9-12, 8.12. klo 16-19. Ilmoittautumiset kirkkoporissa.fi/kplapsetilmo.

Kirjepyhiin on maksuton kirjepyhäkoulu lapsille perheineen. 4 kirjettä vuodessa. Tied. Kaski ja Lindholm. Tilaus kirkkoporissa.fi/kplapsetilmo.

Päivähoitoyhteistyö: lastenohjaaja Lindholm vieraillee sovittaessa päiväkodeissa. **PikkuHelppi** tarjoaa lastenhoitoa, juttuseuraa, omaa aikaa ja tukea vanhemmuuteen. Ma-to iltapäivisin Keski-Porin srk:n alueella. Maksuton. Max. 4 krt/perhe/kausi. Tied. Kaski ja Lindholm. Alustava ilm. kirkkoporissa.fi/kplapsetilmo, jonka jälkeen lastenohjaaja ottaa yhteyttä. **Lue lisää:** kirkkoporissa.fi/kplapset.

Varhaisnuorisotyö

Poikatyö, tied. nuorisotyönohjaaja Jokinen. **Tyttötyö**, tied. nuorisotyönohjaaja Saarela.

Nuorisotyö

Tied. nuorisotyön pastori Sampakoski, nuorisotyönohjaajat Saarela ja Jokinen.

LÄNSI-PORI

kirkkoporissa.fi/lansi-porin-seurakunta.

Facebook: Länsi-Porin seurakunta.
Instagram: @lansiporin_srk.
Tilaa uutiskirje: kirkkoporissa.fi/lansiporin-seurakunta tai suoraan linkistä urly.fi/3SBX.

Seurakuntatoimisto avoinna ti klo 9-12, ke klo 13-15 ja to klo 9-12. **Tilavaraukset** seurakuntatoimistosta. Vuokrattavissa Pietniemen seurakuntatalo, Olotupa, Preiviikin kirkko, Lattomerén kirkko.

Käppärän Iso kappeli

Messu tai sanajumalanpalvelus su ja pyhäpäivisin klo 10, jollei toisin mainita: 26.10. Kuusiranta, Vuorinen, Uusi-Kuitti, 1.11. Pyhäinpäivän messu Kuusiranta, Tolvanen, Uusi-Kuitti, 2.11. Vuorinen, Lavapuro, Uusi-Kuitti, 9.11. Kuusiranta, Vuorinen, Samuli Nyblom, 16.11. Lavapuro, Tolvanen, Uusi-Kuitti.

Käppärän kappelin itakirkot. Arki väsyttää, kiire painaa ja stressimitari osoittaa noin 110 %? Rauhoitu. Tule itakirkkoon Käppärän kappeliin ja hiljennytään hetkeksi. Käppärän kappelin itakirkossa muistetaan, että Jumalan rakkaus koskee kaikkia. Sinun ei tarvitse uskoa, osata tai jak-saa. Riittää, että tulet. Ke 22.10. klo 19, Vuorinen, Heino. Ke 19.11. klo 19, Vuorinen, Salosensaari.

Lue näköislehteä verkossa

kirkkoporissa.fi/
porinkirkkosanommat

Preiviikin seurakuntatalo
Messu tai sanajumalanpalvelus kerran kuukaudessa su ja pyhäpäivisin klo 12, jollei toisin mainita: 16.11. Tolvanen, Uusi-Kuitti.

Lattomeren kirkko
Messu tai sanajumalanpalvelus kerran kuukaudessa su ja pyhäpäivisin klo 12, jollei toisin mainita: 2.11. Lavapuro, Uusi-Kuitti.

Lattomeren lähetyspiiri ti 4.11. klo 14–15.30. Salonen (Lattomerentie 251). Lisätiedot: Aki-Petri Heino, p. 0400 309 862, aki-petri.heino@evl.fi.
Lattomeren päiväpiiri ma 10.11.2025 klo 10.00–11.30. Lisätiedot: Mirva Suni, p. 0400 309 861, mirva.suni@evl.fi.

Olotupa
Rukoustunti maanantaisin klo 16. Tervetuloa rukoilemaan yhteisten asioiden puolesta. Saat liittyä rukoukseen hiljaisuudessa tai sanottamalla ääneen rukousaiheita. Mahdollisuus myös henkilökohtaiseen esirukoukseen. Lisätiedot Aki-Petri Heino, p. 0400 309 862, aki-petri.heino@evl.fi.
Tiistaibrunssi klo 10–11, jonka jälkeen hartaushetki klo 11. Kaikille avoin yhteinen aamupala. Diakonia-työntekijä paikalla. Vapaaehtoinen maksu. Lisätietoja Raili Salo, p. 0400 309 869.

Työtupa keskiviikkoisin klo 9–12. Lisätiedot: Mirva Suni, p. 0400 309 861, mirva.suni@evl.fi.
Naisten voimistelupiiri keskiviikkoisin klo 11–12.

Leskien kahvila torstaisin klo 10–11.30. Lisätiedot: Mirva Suni, p. 0400 309 861, mirva.suni@evl.fi.

Rippikoulun kertausharjoitukset nuorille aikuisille joka toinen keskiviikko klo 17.30–20: 29.10. Luominen, 12.11. Aadam ja Eeva, 26.11. Muut alkukertomukset, 10.12. Synti. Rippikoulun kertausharjoitukset ovat sinulle, jolta ovat päässeet riparilla käsitellyt asiat unohtumaan ja sinulle, joka haluat tutustua kristinuskon perusasioihin. Iltat on suunnattu noin 18–30-vuotiaalle. Jokaisessa illassa käsitellään kristillisen uskon kannalta tärkeitä aiheita ja nautitaan yhdessä iltapalaa. Illan aikataulu: klo 17.30 ovet aukeavat, klo 18 teeman äärellä klo 19 iltapala. Lisätiedot: Hans Salosensaari, hans.salosensaari@evl.fi, p. 0400 309 456.

Arjen pyörteisä – työikäisten naisten ryhmä joka toinen tiistai klo 17.30–19, kokoontumiset 28.10., 11.11., 25.11. ja 9.12. Ryhmän kokoontumiseen kuuluu kahvit, Raamatun äärellä oloa ja yhteistä jakamista. Lisätiedot: Heli Huhtaniemi-Valli, p. 050 552 8378.
Ystävyden Ilta su 2.11. klo 17. Syyskauden viimeisessä Ystävyden illassa pappi, terapeutti ja ex-rikospoliisi Kalle Mäenpää kertoo aiheesta ”Pappi ja poliisi pahan ja pyhän äärellä”. Kahvit illan aluksi. Vapaaeht.

kahviraha kerätään seurakuntamme nimikkolähetysten työn tukemiseen. Lisätiedot: Aki-Petri Heino, p. 0400 309 862, aki-petri.heino@evl.fi.

Käppärän lähetyspiiri tiistai 4.11. klo 18–19.30. Lisätiedot: Aki-Petri Heino, p. 0400 309 862, aki-petri.heino@evl.fi.

Kirjallisuuspiiri ma 17.11. klo 18. Kirjana Irene Zidan: Isäni appelsiini-kukkien maasta.

Käppärän ja Lattomeren lähetyspiirien yhteinen kokoontuminen ti 18.11. klo 14–15.30. Lähetyspiirissä vieraillee Lähetysyhdistys Kylväjän apulaislähetysjohtaja Hanna Lindberg, jonka johdolla katsotaan Kuoleman lautoilta toivon taloon -dokumentti diasporatyöstä (kesto n. 30 min). Lisäksi kahvit, hartaus ja rukousta lähetystyön puolesta. Lisätiedot: Aki-Petri Heino, p. 0400 309 862, aki-petri.heino@evl.fi.

Voimaannuttava päivä omaishoitajille ja hoidettaville 29.11. klo 10–16. Tiedustelut ja ilmoittautumiset 24.11. mennessä, Mirva Suni, mirva.suni@evl.fi, p. 0400 309 861.
Adventtijuha 5.12. klo 10–16 Reposaaren kirkko ja Ravintola Merimestä. Tervetuloa Länsi-Porin seurakunnan perinteiseen Adventtijuhaan, tänä vuonna Reposaareen! Lähtö Länsi-Porin Olotupalta, Ojuntie 2, klo 10 ja paluu klo 16. Adventtiharjoitus Reposaaren kirkossa sekä joulupöytä ja iloista ohjelmaa Ravintola Merimestassa. Hintaa 45 €, sis. bussikuljetuksen, ohjelman ja ruokailun. Ilmoittautuminen ja ruoka-ainerajoitteet viim. pe 21.11. klo 15, mirva.suni@evl.fi, p. 0400 309 861.

Varhaisnuorisotyö
Lisätied. kerhoista ja ilmoittautumisista: Haarala.

Askartelukerho 1.–7.-luokkalaisten maanantaisin klo 17–18, Sylvia lastentalo.

Kokkikerho 1.–7.-luokkalaisten tiistaisin klo 16–17.30, Pietniemen seurakuntatalo. **Kokkikerho** 1.–7.-luokkalaisten keskiviikkoisin klo 16–17.30, Pietniemen seurakuntatalo. Kokkikerhot ovat jaettu A- ja B-ryhmiin, ryhmät käyvät vuorotellen kerhoissa.

Nuorisotyö
Ajantasaiset tiedot kirkkoporissa.fi – Länsi-Porin srk – Nuoret. Tied. Salosensaari.

Musiikkitoiminta
Lasten musiikkiryhmä keskiviikkoisin klo 17–17.30, Olotupa. Tied. anni.uusi-kuitti@evl.fi.
Kirkkokuoro perjantaisin klo 16.15–17.45, Olotupa. Olet tervetullut laulamaan!

Varhaiskasvatus
Perhekerhot Länsi-Porin kirkon lastentalossa (Liikastentie 28) ma ja to klo 9.30–11.30 ja **Pietniemen seurakuntatalolla** pe klo 9.30–11.30.

Vauvakerho Länsi-Porin kirkon lastentalossa (Liikastentie 28) ti ja pe. Vauvakerho on ensimmäisen lapsensa saaneille perheille tarkoitettu kerho. 1 krt/vk. Tied. ja ilm. Uusitalo.
Perhekahvila Aurinkoinen joka ti klo 13–15 Pietniemen seurakuntatalolla.
Päiväkerhot 3–6-v. Leikkiä, liikkuamista, laulua, hiljentymistä, taiteilua ja yhdessäolon harjoittelua muiden lasten kanssa. 2 krt/vko, 3 h/kerta.
Pietniemen seurakuntatalolla ma ja to klo 9–12, ma ja to klo 13–16 sekä **musiikkiliikuntakerho** ti klo 9–11.

Sylvian rytmiryhmä ma klo 13–15: musiikkikerho lapsille yhdessä aikuisen kanssa. Kerhossa lauletaan, rytmitehdään, tutustutaan erilaiseen soittimiin leikkien ja liikuen. Ryhmään ei tarvitse ilmoittautua. Ilm. päiväkerhoihin ja musiikkiliikuntakerhoon urly.fi/2KkC.
Vekaravahti joka pe klo 13–15, Pietniemen srk-talossa ja Länsi-Porin kirkon lastentalossa (Liikastentie 28) Vekaravahti auttaa, kun tarvitset tilapäistä lastenhoitoapua. Maksuton. Ilmoittautuminen viim.

hoitopäivänä klo 12. Hoitoon mahtuu 10 lasta. Ilmoittautumiset Lind (Pietniemi) ja Uusitalo (lastentalo).
Lisätiedot: kirkkoporissa.fi – Länsi-Porin srk – Lapset ja perheet.
Facebook: Länsi-Porin seurakunnan lapset ja perheet.
Instagram: lansiporinsrk_lapsetja-perheet.

Muualla
Vapaaehtoisten kiitosjuhla la 15.11. klo 13–16 Ravintola Pripolissa (osoite Tiedepuisto 4, käynti ravintolaan Mekaanikontien / Viikinaistenkaaren puolelta). Ohjelma: klo 13 Tervetuloa ja ruokailu, klo 14 Ohjelmallinen osuus, klo 14.45 Kahvit, klo 15.15 Viikkomessu, klo 16 Tilaisuus päättyy. Lämpimästi tervetuloa! Ilmoittautuminen: 6.11. mennessä osoitteessa urly.fi/3W11 tai Aki-Petri Heinolle, aki-petri.heino@evl.fi, p. 0400 309 862.

MERI-PORI

kirkkoporissa.fi/meri-porin-seurakunta.

Facebook: Meri-Porin seurakunta.
Instagram: @meriporinseurakunta.
Seurakuntatoimisto avoinna ma ja ti klo 12–16, ke–to klo 8–16, pe klo 12–14 (p. 044 730 9660).
Tilavaraukset srk-toimistosta. Vuokrattavissa Pihlavan kirkko ja srk-talo, Ahlaisten kirkko ja srk-koti, Reposaaren kirkko ja pappila, sekä Kyläsaaren srk-talo.

Ahlaisten kirkko
Jumalanpalvelus parittomien viikkojen su ja pyhäpäivisin klo 12, ellei toisin mainita: Su 26.10. klo 12 messu, Pinomäki, Tuomisalo. La 1.11. pyhäpäivän jumalanpalvelus klo 10, Pinomäki, Kolehmainen. Su 9.11. messu klo 12.

Pihlavan kirkko
Jumalanpalvelus su ja pyhäpäivisin klo 10, ellei toisin mainita: Su 26.10. messu, Pinomäki, Tuomisalo. La 1.11. Pyhäpäivän iltakirkko klo 18, Repo, Kolehmainen. Su 2.11. leikkisä kirkko klo 10, Repo, Kolehmainen ja lastenhoajaat. Su 9.11. messu klo 10, Repo, Kolehmainen. Su 16.11. messu, Repo, Kolehmainen.
Vesper ke 22.10. klo 19, Kaj Vartio.

Reposaaren kirkko
Jumalanpalvelus parillisten viikkojen su ja pyhäpäivisin klo 12, ellei toisin mainita: La 1.11. Pyhäpäivän sanajumalanpalvelus, Pinomäki, Kolehmainen. Su 16.11. messu, Repo, Kolehmainen.

Kyläsaaren seurakuntatalo
Sanajumalanpalvelus su 26.10. klo 14, Pinomäki, Tuomisalo.
Perhekerho ma klo 9.30–11, ilmainen.
Päiväkerho ti ja to klo 9–12, tarkoitettu 2–v ylöspäin, ilm. Lahti, p. 0400 309 777.
Vauvakerho ti klo 14–15.30, ilm. Lahti, p. 0400 309 777.
Lapsiparkki to klo 14–16, 1–7-v, ilmainen, ilm. Samalla viikolla Linnala, p. 0400 309 474.
Käsityöpiiri ke klo 14, Kangas, p. 044 730 9652.
Seurakuntapiiri ke 12.11. klo 14, Kangas, p. 044 730 9652.

Ahlaisten seurakuntakoti
Seurakuntapiiri ti klo 13, Saarinen, p. 0400 309 801.
Raamattupiiri parittomien viikkojen ma klo 13, Saarinen, p. 0400 309 801.
Käsityökerho to klo 13, Saarinen, p. 0400 309 801, Tellervo Leppiniemi.

Pihlavan kirkon seurakuntasali
Seurakuntapiiri parittomien viikkojen ti klo 13, Kangas, p. 044 730 9652.
Kirkkokuoro ke klo 18, ilm. ja tied. Grönlund, p. 0400 309 802.
Nuorten ilta parillisten viikkojen to

klo 18, Pinomäki, p. 0400 309 471, Johansson, p. 0400 309 737.
Sielun värit -ryhmä parillisten viikkojen ma klo 14, ilm. ja tied. Pohjanraito, p. 044 730 9654. Terapeuttista maalaamista, hengellisyyttä unohtamatta, ei tarvitse olla taitopohjaa eikä ole tavoitteellista!
Tunne runo -ryhmä parillisten viikkojen ti klo 13, ilm. ja tied. Pohjanraito, p. 044 730 9654. Luemme runoja ja keskustelemme niistä, teemme sanataideharjoituksia. Mukana on joinain kertoina luovan kirjoittamisen ohjaaja Jonna Elonen.
Sali parittomien viikkojen to klo 12–13.30, tiedossa erilaista ohjelmaa ja vaihtuvasti virvokkeita. Tervetuloa tutustumaan ja viihtymään mukavaan porukkaan. Sali toteutetaan yhdessä vapaaehtoisten kanssa.
Keskustelua ja rukousta Raamatun äärellä parittomien viikkojen ma klo 15, tied. ja ilm. Pohjanraito, p. 044 730 9654.

Pihlavan seurakuntatalo
Perhekerho ti klo 9.30–11, ilmainen.
Päiväkerho ma klo 9–12 ja klo 13–16, ke klo 13–16 ja pe klo 9–12, ilm. Lahti, p. 0400 309 777.
3–6 lk kokkis ti klo 17–18.30, Johansson, p. 0400 309 737.

Reposaaren pappila
Kuntokerho ke klo 13, Saarinen.
Käsityökerho ke klo 15, Anne-Mari Leander, Ristikallio, Pohjanraito.
Keskeneräisten piiri parittomien viikkojen ti klo 12, Pohjanraito.

Diakonia
Vastaanotot: Sovittaessa puhelimitse Pihlavan srk-toimisto, Ahlaisten srk-koti ja Reposaaren pappila, Kangas, p. 044 730 9652, Saarinen, p. 0400 309 801.

NOORMARKKU

kirkkoporissa.fi/noormarkun-seurakunta.
Seurakuntatoimisto: p. 044 730 9700.
Tilavaraukset: vuokrattavissa Noormarkun kirkko, seurakuntatalo ja pappila, Pomarkun kirkko, Pomarkun vanha kirkko ja seurakuntakoti, Lavian kirkko, Lavian kappeli ja seurakuntakoti.

NOORMARKKU
Facebook: Noormarkun seurakunta.
Noormarkun kirkko: Messu joka su klo 10: 26.10. Kekki, Hämäläinen 2.11. Kekki 9.11. Järvinen, Varis. 16.11. Järvinen, Hämäläinen. **Pyhäpäivän jumalanpalvelus** la 1.11. klo 18 Kekki, Varis, kirkkokuoro. **Kirkkokuoro** 23.10. klo 16.30, Varis. **Pyhäpäivän aaton kirkko- ja hautausmaapäivystys** pe 31.10. klo 14–17. Pysähdy hetkeksi teltalle juomaan kupponen lämmintä tai hiljenny kirkossa. Paikalla työntekijöitä ja vapaaehtoisia.

Lassilan kirkko: Pyhäpäivän sanajumalanpalvelus la 1.11. klo 13 Järvinen, Hämäläinen.
Noormarkun seurakuntatalo: Kiviipiiri to 23.10., 6.11., 20.11. klo 17 (alakerta). **Diakonian Toivonoksa** to 30.10., 13.11. klo 13, Johansson. Kevyt kävelylenkki ma 3.11., 17.11. klo 13 lähtö Noormarkun srk-talolta, mehutarjoilu kävelyn jälkeen, Johansson. **Nuortenillat:** torstaisin klo 18–20. **Livis:** n. kerran kuukaudessa perjantaisin klo 17–21 (14.11., 5.12.).

Noormarkun pappila: Naisten ja miesten raamattupiirit maanantaisin klo 18, Kristiina ja Veli-Pekka Huhtanen. **Aamurukoushetki** torstaisin klo 8. **Kirkkokuoro** to 6.11 klo 16.30–18 Varis. **Käsityöpiiri** tiistaisin klo 10, Kristiina Huhtanen. Ota oma käsityö mukaan, jutellaan ja kahvitellaan mukavassa seurassa. **Hadajja – diakonian ja lähetysten piiri** ke 29.10., 12.11. klo 14, Johansson. **Siionin kanteleen lauluseurat** ke 22.10., 5.11. klo 18, V-P Huhtanen, Varis. **Lassilan pappila: Kyläkahvila** ti 11.11. klo 13, Johansson. **Lastentalo: Perhekerho** torstai-

sin klo 9.30–11, Sengström. **Koko perheen taskulamppuhiippailut** to 30.10. klo 18 Lastentalon pihamaalla. Heijastinseikkailua metsässä, makkarapaistoa nuotiolla, arpoja. Mukaan omat taskulamput ja makkarat. **Porin päiväkerhön 70-vuotisjuhla** la 15.11. klo 13–15, seurakuntakeskus, Itäpuisto 11. Ohjelmassa mm. Pomppulinna, jätskibaari, laulua ja musiikkia, kasvomaalausta, askartelua. Ilmoittautuminen 27.10.–7.11.: urly.fi/3QGR. **Lisätiedot ja kyselyt vapaista päiväkerhopaikoista:** vastaava lastenhojaaja Sanna Sengström.

POMARKKU

Facebook: Pomarkun alue Noormarkun seurakunnassa.
Pomarkun kirkko: Messu joka toinen su klo 13: 26.10. Kekki, Hämäläinen 9.11. Anttoora, Varis. Pyhäpäivän sanajumalanpalvelus la 1.11. klo 16 Anttoora, Varis, kirkkokuoro. **Lähetysilta** to klo 18 23.10. Terveisiä Kylväjältä, Hanna Lindberg, Irene. 6.11. Terveisiä Virosta Kirsi Vimparilta. Vastuuhenkilönä Ari. **Aamurukous** keskiviikkoisin klo 8. **Kirkkokuoro** to 30.10. klo 16.30, Varis. **Sunnunaiseurat** su 16.11. klo 16, Gideonien raamattutyö.

Seurakuntakoti: Perhekerho tiistaisin klo 9.30–11, Uurainen. **Käsityökohtaaminen** torstaisin klo 9 Yhdessäoloa käsitöiden ja jutustelun merkeissä, tervetuloa mukaan! Lah-tivirta. **Naiset Raamatun äärellä** keskiviikkoisin klo 18. **Kirkkokuoro** to 13.11. klo 16.30, Varis.

Muualla: Ristikujan kerho ma 27.10. klo 13, Lahtivirta. **Pyhäpäivän aaton mehutarjoilu ja kohtaamispaikka** vanhan kirkon luona 31.10. klo 14–16. **Sählykerho** Pomarkun Monarilla keskiviikkoisin klo 16–17, 7–14-vuotiaille, Uurainen. **Laitila-Tuunajärven kerho** ma 10.11. klo 13, monitoimitalo, Lahtivirta.

LAVIA

Facebook ja Instagram: Lavian alue Noormarkun seurakunnassa.
Lavian kirkko: Messu joka toinen su: 16.11. klo 13 Järvinen, Hämäläinen. **Porin Mies-Laulun Seniorikuoro Vaarinlaulun perinnekonsertti** to 23.10. klo 18. Vaarinlaulu, joht. Harri Keto, kontratenori Joni Renfors, Marina Hämäläinen urut ja piano, Lavian miesten lauluryhmä. Konsertti järjestetään yhteistyössä Tammenlehvän Satakunnan Perinneyhdistyksen ja seurakunnan kanssa. **Pyhäpäivän sanajumalanpalvelus** la 1.11. klo 10 Järvinen, Hämäläinen. **Pyhäpäivän aaton hautausmaapäivystys** pe 31.10. klo 11–13 kappelihautausmaalla. Pysähdy hetkeksi teltalle juomaan kupponen lämmintä tai hiljenny kappelissa. Paikalla työntekijöitä.

Seurakuntakoti: Jäännösruean jako to 23.10., 6.11., klo 15.30. **Miesten Raamattupiiri** to 23.10., 20.11. klo 18. **Miesten saunailta** pe 14.11. klo 18. **Naisten keskustelupiiri Raamatun äärellä** ma 3.11. klo 14, Kuusiranta. **Uskonpuhdistuksen päivän hartaus** su 9.11. klo 13. Luther-ihminen erilaisine tunteineen. Tellervo Kuusiranta, Eila Malinen ja Pirjo Äijö. **Päiväkerhotila: Perhekerho** tiistaisin klo 9.30–11, Heiniluoma. **Muualla: Lähetysmessu ja -lounas** su 26.10. klo 11 Riuttala-Mustajoen kylätalo, Lasse Hautala, Josefiina Varis, Tellervo Kuusiranta. **Musiikki ja kirkkokuoro: Kirkkokuoron harjoitukset** ke klo 18, Lavian kko, tied. Hämäläinen.

Seuraa somessa

Kirkko Porissa
 kirkkoporissa

Tapahtumia seurakunnissa 22.10.–18.11.

Muutokset mahdollisia. Tarkista ajankohtaiset tiedot: kirkkoporissa.fi.

PORIN TELJÄ

kirkkoporissa.fi/porin-teljän-seurakunta.

Facebook: Porin Teljän seurakunta, Porin Teljän seurakunta lapsille ja perheille. Teljän kirkon diakonissa Veera. **Instagram:** @porinteljänseurakunta, @kirkon_kookist, @diakoniatelja, @ptsrkuoer.

YouTube: Porin Teljän seurakunta, Urbaanilämää – kanava nuorille ja nuorille aikuisille, Kirkkojunnut Porissa –kanava alakouluikäisille.

Seurakuntatoimisto avoinna ma–ke ja pe klo 9–15 ja to klo 9–17. **Tilavaraukset** seurakuntatoimistosta. Vuokrattavissa Esivallankadun seurakuntakoti, Teljän kirkko ja Väinölän kirkko.

Teljän kirkko

Koivistonpuistikko 50.

Messu su ja pyhäpäivisin klo 10 kirkkosalissa ”Nooran arkki” -leikki-tila lapsille, pyhäkoulu, kirkkokahvit su messun jälkeen: 26.10. Tapiainen, Väisänen, Grundstén, kirkkokahvin jälkeen Aikuisten pyhäkoulu, Kirje Filadelfian seurakunnalle, Ilm. 3:7–13, Willman. 1.11. Pyhäinpäivän messu, Huhtala, Kavasto, Ylitalo-Maunula. 2.11. Pelto-Piri, Piittala, Grundstén, yhteistyössä Uudenkoiviston Kiinteistönomistajat ry. 9.11. Helge Ranta, Willman, Grundstén, Perinnekuoro Vaarintalou, joht. Harri Keto, Soitinyhtye SVEitsikko, joht. Tauno Wrang, Sotiemme veteraanien kirkkopyhä. 16.11. Tapiainen, Pelto-Piri, H. Salminen, kirkkokahvin jälkeen Aikuisten pyhäkoulu, Kirje Laodikean seurakunnalle, Ilm. 3:14–22, Pelto-Piri. **Radiomessu** su 26.10. klo 20, YleRadio 1. Kuunneltavissa myös Yle Areenassa Jumalanpalvelukset radiossa -sivulta. Radiomessu on taltiointi Teljän kirkon su 19.10. Ekumeenisen vastuuviikon messusta, Laura Viertola, Willman, Ylitalo-Maunula, Kansainvälinen kuoro, laulu Tamara Lindeman.

Aikuisten pyhäkoulu su 1 krt/kk messun ja kirkkokahvin jälkeen. 26.10. Aikuisten pyhäkoulu, Kirje Filadelfian seurakunnalle, Ilm. 3:7–13, Willman. 16.11. Kirje Laodikean seurakunnalle, Ilm. 3:14–22, Pelto-Piri. **Ehtoollishetki** ke klo 18: 22.10. Väisänen, 29.10. Tapiainen, 5.11. Piittala, 12.11. Huhtala.

Omaisten ilta la 1.11. klo 17, Kavasto, Väisänen, Ylitalo-Maunula. Tilaisuudessa luetaan edellisen pyhäinpäivän jälkeen hautaan siunattujen seurakunnan jäsenten nimet ja sytytetään kynttilä jokaisen muistolle. Kahvitarjoilu. Tilaisuus on kaikille avoin. Lisätied. srk-toimistosta.

Teljän SYKE – Siunaavan yhteyden keskiviikko joka ke. Ohjelmaa: klo 12.15–12.30 rukoushetki, klo 12.30–14 lounas (vapaavalint. maksu), Helmikellari-kirppis ja lahjoitustavaraa ke klo 12–14 (avoinna vaihdellen), lahjoitukset sovitaan diakonissan kanssa, p. 0400 309 863. **Rukouspiiri** joka ke klo 17–18, lisätied. Piittala.

Kirjallisuuspiiri joka kk:n 1. to klo 18–19.30, 6.11. kirjana on Orvokki Aution Viistotaival. Voit tulla mukaan, vaikka et olisi lkenut kirjaa. Ilmoittaudu Arjalle, arja.palonen@outlook.com, p. 044 576 8474.

Open Doors -rukousryhmä ti 11.11. klo 14–15, rukoilemme vainottujen kristittyjen puolesta. **Askartelu- ja virikerhmä** 1 krt/kk klo 13–15: pe 21.11. Helppoa ja mukavaa tekemistä kaikenikäisille. Ohjaaja Erkki Karp, p. 050 463 3739.

Musiikki **Pyhäinpäivän musiikkihetki** la 1.11. klo 14, Käppärän Iso kapelli, Lauri Kärrylä, sello, Anne-Marie Grundstén, urut. **Talvinen matka -konsertti** su 2.11. klo 16, Teljän kirkko, Seela Sella (runot), Ada Freund (tanssi), Pia Freund (laulu), Mikko Perkola (viola da gamba), Henrik Sandäs (bandoneon). Numeroidut paikkaliput 20 e, lippu.fi.

50-vuotiailla uruilla viiden koraalialkusoiton kantaesitys -konsertti su 16.11. klo 18, Teljän kirkko, Kari Vuola, urut, Teljän Kamarikuoro, johtaa Anne-Marie Grundstén, Hannu Vuokko, laulu. Konsertissa kuullaan musiikkia Teljän kirkon urkujen vihkiäiskonsertin ja -messun ohjelmistosta 23.11.1975 sekä kantaesityksenä Olli Kortekankaan viisi uutta koraalialkusoittoa.

Väinölän kirkko

Päikintie 1.

Kirkkotaksi Teljän kirkon messuun lähtee joka su klo 9.30 Väinölän kirkon edestä. Ei ilmoittautumista.

Ilta messu pe 31.10. klo 19, Pelto-Piri, Vuorinen, Ylitalo-Maunula.

Aamurukoushetki 1 krt/kk to klo 8.45–9: 6.11. Piittala, tied. M. Salminen.

Diakonia-aamupala joka to: klo 9–10 (klo 9.50 asti tarj.) maksuton, aamupalaa El ole poikkeuksellisesti 23.10., tied. M. Salminen ja Murto.

Käsityöpiiri parittomat ke klo 10–13: 22.10., 5.11., 19.11., vetää E. Siira, tied. M. Salminen.

Adventtimyyjäiset la 29.11. klo 11–13. Avaus klo 11 musiikin sävelin Grundstén. Myynnissä leivonnaisia, käsitöitä, joululahja hankintoja, arpoja ja paikalla on myös kahvio. Tervetuloa! Järj. Väinölän käsityöpiiri ja Itä-Porin Martat.

Martintalo

Metsämiehenkatu 2 K.

Messu 1 krt/kk su klo 14, yhteistyössä Länsi-Suomen Diakonialaitos: 26.10. Marko Huhtala, Grundstén.

Raamattupiirit

Teljän kirkko parittomat ma klo 17, Koivistonpuistikko 50, 3.11., 17.11., syksyn aiheena Evankeliumi Matteuksen mukaan, Pirkko Heikkilä, p. 040 504 9403. **Ikämieskerho** parilliset ti klo 14, 28.10., 11.11. Willman, Teljän kko. **Vironkielinen raamattupiiri** kk:n 1. ke klo 18 alkaen ehtoollishetkellä, 5.11., Teljän kko, Willman. **Miestenpiiri** parilliset ke klo 17, Teljän kko, Ensimmäinen Pietarin kirje, 29.10., 12.11., Willman. **Taivaanrannan maalarit** joka to klo 16, Väinölän kko, maalataan kaikenlaisia, mitä kukakin haluaa, opettavat Ritva Juhela ja Anita Pessi, lisätied. Marjukka Hankilampi, p. 044 276 5138. **Arkiraamis** parittomat to klo 18, Väinölän kko, 23.10., 6.11., Marjukka Hankilampi, p. 044 276 5138.

50+ raamattupiiri parilliset su klo 16, srk-keskus, Itäpuisto 14, 26.10., 9.11., Esa Bärlund, p. 050 365 4111.

Muualla

Ilta-pala Sampilassa joka ma klo 18–18.50, Sampolan kerhuhuone, Puhurintie 22. Tied. Saarela. **Yhteisöruokailu** Itäpuiston yhteisötila Salongissa, Kalskeentie 9, joka to klo 12.15 alkaen niin kauan kuin ruokaa riittää. Lisätied. Nurmenniemi.

Lähetystyö

Ketjun kokoojat parilliset ke klo 14–15.30, srk-keskus, 4. krs: 29.10. Evankeliumi saapuu Eurooppaan, kuuntelemme Norvannon opetuksen Apt. 16. 12.11. Ehtoollisen vanhatestamentilliset juuret, Pelto-Piri. **Kylväjä-piiri** 1 krt/kk la klo 15–16.30, srk-keskus, 4. krs: 8.11. Uskon perustus. **Toivoa naisille -ryhmä** 1 krt/kk klo 17: ma 17.11. Emäntänä Katja Lähdekivi, Esivallankatu 6. Tied. lähetyspappi, p. 0400 309 787.

Diakoniatyö

Diakoniapiirit: Pinomäen koulu 2 krt/kk to klo 13, Pinomäent. 190, 23.10. Kulha, 6.11. Piittala, tied. Kulha. **Teljän kko** 2 krt/kk ma klo 13–14.30, 27.10. Kavasto, 10.11. Fisk, tied. Nurm. **Väinölän kko** parilliset ma klo 12–13.30, 27.10. Tapiainen, 10.11. vieraana diabeteshoitaja, tied. M. Salminen.

Päiväpiiri: Sampolan Tähti 1 krt/kk ti klo 15, Puhurint. 1–3, 4.11. Väisänen.

Ikääntyneiden kerho ke klo 13, Esivallank. 6: 12.11., Kulha.

Yhteisöpakastin ja ruoka-apu

Teljän kirkolla: kirkon eteisessä on yhteisöpakastin, josta voit ottaa ruoka-annoksen mukaasi, mikäli tarvitset ruoka-apua. Yksi annos per hlö. Pakastimessa myös lahjoituksena saatua leipää. Pakastimeen voi kurtata aina kirkon auki ollessa. Lisätied. Nurm, p. 0400 309 863.

Teljän kirkon diakonian kirpputorille tulevat lahjoitukset sovitaan aina Veeran kautta, p. 0400 309 863.

Voit varata verenpaineenmittauksen ajan Veeralta. Myös pientä terveydellistä ohjausta ja neuvontaa sekä apua ajanvarauksissa, p. 0400 309 863.

Hartaudet ja keskustelupiirit palvelu- ja hoivakodeissa

Ruskalinn 1 krt/kk klo 13.30, Kouvonraitti 12, 13.11. Väisänen, Piittala. **Suomalainen palvelukoti** 2 krt/kk to klo 14, 1. krs ja klo 14.30, 2. krs, Sairaalan. 2, 23.10., 6.11. Kavasto. **Latokartanon hoivakoti** 1 krt/kk klo 13.30, Latokartanon. 8, osasto Niitty, 23.10. Piittala. **Atendo Kuninkaanhaka** 1 krt/kk klo 14, Kuninkaanhakaanpiha 2, 18.11. Willman. **Hoivakoti Porin Helmi** 1 krt/kk klo 13.35, Seipukuja 8, 11.11. Noora Tapiainen. **Diavilla** 1 krt/kk klo 14.15, Metsämiehenk. 2 F, 22.10. Willman, 19.11. Willman. **Diahavu** 1 krt/kk ke klo 15, Metsämiehenk. 2 M, 12.11. Pelto-Piri. **Dialinna** 1 krt/kk ke klo 14.15, Metsämiehenk. 2 L, 12.11. Piittala. **MainioAkseli**, 1 krt/kk klo 13, Ojantie 11, 17.11. Huhtala. **Onnikoti Polku** 1 krt / 2 kk, Latokartanon. 10 A, 26.10. Tapiainen. **Petäjäkodin kerhuhuone**, Metsämiehenk. 2 C, 1 krt/kk ma klo 13.30–14.30, 10.11. veisataan, mukana Grundstén, Pirkko Heikkilä, p. 040 504 9403. Tied. Väisänen.

Kuorot **Teljän Kamarikuoro** ma klo 18, Väinölän kko, Grundstén. **Teljän Kirkkokuoro** to klo 16.15–17.45, Teljän kko, H. Salminen. **Lumino-so-kuoro** to klo 18–20, Teljän kko, H. Salminen. **Ilta-päiväkuoro** to klo 14–15.15, srk-keskus, 5. krs musiikkisali, Ylitalo-Maunula. **Lapsikuoro Tuhannet sydämet** ke klo 17–17.45, Väinölän kko, Ylitalo-Maunula. Tervetuloa mukaan, maksutonta.

Nuorisotyö **X-öniä** ti klo 18–21, Väinölän kko, Vuorinen. **Nuorten aikuisten ilta (Nuora)** to klo 18–21, Väinölän kko, Murto. **Nuorten ilta** pe klo 18–22, Väinölän kko, Pelto-Piri, Vuorinen. **Isoskoulutus** pe klo 17–18, syksyn koulutuskerrat: 31.10., 14.11., 28.11. ja 12.12., tied. Pelto-Piri. **Elokuva- ja laulupeliö** pe 14.11. Väinölän kirkolla. **Maata näkyvissä -festarit** 21.–23.11. Turku. **Nuorten itsenäisyyspäivän leiri** 6.–7.12. Pitkäjärvi, Kokemäki. Toiminnasta tiedotetaan: kirkkoporissa.fi – Porin Teljän srk – Nuoret.

Varhaisnuoret **Kerhot ovat ilmaisia. Pelikerho** ma klo 16–17.30, Väinölän kko, tied. Nurmenniemi. **Kokkikerho** ti klo 16–17.30, Väinölän kko, tied. Nurmenniemi. **Pienoismallikerho** ke klo 18–19.30, Väinölän kko, tied. Saarela. **Varhaisnuorten säilykerho** pe klo 17–18.30, Väinölän koulu, Luodont. 1, tied. Saarela. **Perheiden säily** pe klo 18.30–20, Väinölän koulu, Luodont. 1, tied. Saarela. Lisätiedot ja kerhojen ilmoittautumislinkki ury.fi/3U0c tai kirkkoporissa.fi – Porin Teljän srk – Varhaisnuoret.

Nuku yö kirkossa la 15.11. klo 17 – su 16.11. klo 12, 10–14-vuotiaille, lisätied. ja ilmoittautumiset Nurmenniemi, Saarela.

Partio **Porin Tyrnipartio ry**, 7-v aikuisiin, Ville-Matti Honkanen, p. 044 2454 535, porintyrnipartio@gmail.com.

Lapset- ja perheet **Vk 43 ei kokoavaa toimintaa.** **Perhekerhot: Teljän kirkko** ma klo 9–11, Heikkilä. **Esivallanka-**

dun srk-koti ti 9–11, Esivallank. 6, Heikkilä. **Kalaholman kerhoh.** ke klo 10–12, Uittomiehent. 8 B, Fisk. **Sampolan yhteisötila Salonki** pe klo 9–11.30, Kalskeentie 9, Heikkilä. **Päiväkerhot:** 3–6-v., maksuton. Ryhmät kokoontuvat 2–3 krt/vk. Mukana tossut ja eväät. **Väinölän kko** ma ja to klo 13–16, Päikint. 1–3, Heikkilä. **Kalaholman kerhoh.** ma, ti ja to klo 9–12, Uittomiehent. 8 B, Fisk. Ilm. kirkkoporissa.fi – Porin Teljän srk – Lapset ja perheet.

Tule leikkimään ja liikkumaan ke klo 17–19, Kalaholman kerhoh., Uittomiehent. 8 B, Fisk. Lapset voivat tulla myös ilman huoltajaa 3 v. eteenpäin. Ei vk 43.

Aika perheille, Kalaholman kerhohuone, Uittomiehentie 8 B, ti 28.10. klo 17–19. Lapselle oma hyvä hetki kerhohuoneella. Varaa aika lapsellesi Sariita.

Perheiden ilta 1 krt/kk: ti 4.11. kello 17.30–19, Teljän kirkko, leikkiä, laulua, askartelua ja pientä iltapalaa. **Ekavauvakerho** ma klo 9–11, Teljän kko, vasta vanhemmiksi tulleille ja odottaville. Vaihda kuulumisia ja kokemuksia, iloitaan yhdessä vauvoista ja vanhemmuudesta, kahvia/teetä/mehua tarjolla. Halutessasi voit ottaa omat eväät mukaan. Ilmoittautumiset: Heinonen, p. 0400 730 9668.

Vauvakahvila/perhekerho joka ke klo 10–12, Väinölän kko, Heinonen, Heikkilä, Nurm, Vuorinen.

Pikkukerho to 9–11, Teljän kirkko, kaikenikäisille lapsille, maksuton, tarkoitus on tarjota vanhemmille omaa aikaa, ilmoittaudutaan kerho kerrallaan WhatsAppin kautta p. 044 730 9668, tervetuloa kerran tai joka viikko, vetäjänä Heinonen.

Lapsikuoro Tuhannet sydämet ks. Kuorot.

Pyhäkoulu su klo 10–11, Teljän kko, tytöt ja pojat 4-vuotiaasta rippikouluikään saakka. Nuoremmat aikuisen kanssa. Tied. Nurmenniemi.

Facebook: Porin Teljän seurakunta lapsille ja perheille.

Keskustelumahdollisuus **Keskustelu- ja rukousapua**, yht. otot srk-toimistoon, papeille, diakoniatyöntekijöille. Ks. myös Teljän FB.

YHTEINEN TOIMINTA

Omaishoitajien ja hoidettavien ilmainen avoin kahvila to 30.10. klo 12–15, seurakuntakeskus, Itäpuisto 14. Tule yksin tai yhdessä yhteiseen kahvilakohtaamiseen.

Osallisuudesta hyvinvointia -tapahtuma Porin Puuvillassa ke 5.11. klo 14–18. Seurakuntapalveluiden diakonia ja eri yhdistykset kertovat miten pääset mukaan sinulle mieleiseen vapaaehtoistoimintaan. Musiikkia ja pari pientä taukojumppaa.

Open Doors -rukousryhmä ti 11.11. klo 14–15, Porin Teljän kirkko, Koivistonpuistikko 50, rukoilemme vainottujen kristittyjen puolesta. Ryhmä on yhteiskristillinen.

Englanninkielinen, In English: 9.11. at 2 pm Christian Sunday Fellowship, seurakuntakeskus, Itäpuisto 14, 2nd floor.

Kehitysvammaiset: 4.11. klo 17.30–19 Hymykasvot iltakerho, seurakuntakeskus, Itäpuisto 14, 1. krs. 11.11. klo 13–14.30 Hymykasvot päiväkerho, seurakuntakeskus, Itäpuisto 14, 1. krs.

Viittomakielinen työ: 9.11. klo 12 viittomakielinen ehtoollismessu, seurakuntakeskus, Itäpuisto 14, 2. krs. 18.11. klo 14–16 viittomakielinen Lähetyspiiri, Tukikeskus, Eteläpuisto 10, 2. krs.

Näkövammaiset: 13.11. klo 13–14.30 Näkövammaisten kerho, Mummun Kamari, seurakuntakeskus, Itäpuisto 14 1. krs.

Burmalainen hyväntekeväisyyslounas la 8.11. klo 11–15, seurakuntakeskus, ravintolasali 1. krs. Tervetuloa maistuvalla burmalaiselle hyväntekeväisyys buffetlounaalle! Nyt on taas tilaisuus tulla nautti-

maan maistuvasta buffetlounaasta ja samalla auttaa Burman kärsiviä ihmisiä. Lounaan hinta: aikuiset 15 €, lapset alle 12 v. 10 €, alle 5 v. ilmainen. Ruokaa voi ostaa myös mukaan. Ilmoittautumiset 3.11. mennessä: Minna Aro, p. 0400 309 76, minna.aro@evl.fi. Järjestäjänä: Karrenni Society Finland Ry (Knsf).

Avoin ilta Porin Tyttöjen Talolla. Kirkko Porissa seurakuntapalvelut ja Porin Tyttöjen Talo järjestävät yhteistyössä kaikille 12–29-vuotiaille tytöille ja naisille yhteisiä avoimia iltoja kerran kuussa. Tyttöjen Talolla tehtyjä töitä on esillä seurakuntakeskuksen ”ikkunanäyttelyssä” katutasossa, os. Eteläpuisto 10, Pori. Avajaistapahtuma tiistaina 11. marraskuuta klo 16–17.30. Mahdollisuus myös omaan askarteluun ja Tyttöjen Talon toimintaan tutustumiseen. Lisätiedot: kasvatuksen asiantuntija Anna Kasvinen, p. 0400 309 772, anna.kasvinen@evl.fi.

Walk in talk -päivystykset tiistaisin klo 11–13 WinNovassa (os. Tiedepuisto 3, huone 1173). Keskustelutukea ilman ajanvarausta saatavilla 12.8.–16.12. (pl. syyloma-viikko 43). Walk in talk -päivystykset parittomien viikkojen torstaisin klo 13–14 Porin Ohjaamolla kaikille alle 30-vuotiaille (os. Yrjönkatu 20 A). Päivystäjänä Porin seurakuntien työntekijöitä. Lisätietoja: kirkkoporissa.fi/apua-ja-tukea/walk-in-talk.

Sannan kevyt tuolijumppa joka ti klo 10.30–11 ja **Irman reipas tuolijumppa** joka ke klo 10.15–11, srk-keskus, Itäpuisto 14, 5. krs.

Työtupa joka ke klo 9–13. Voit käyttää ompelukonetta ja saumuria, kutoa poppanaa tai mattoa. Neuvontaa tarvittaessa. Pieniä korjaustöitä, kuten esim. housujen lyhennys. Srk-keskus, Eteläpuisto 10 B, kellarikrs.

Käsityökerho joka ma klo 11–14. Käsitöitä, kahvittelua ja mukavaa seuraa. Mummun Kamarin viereinen sali, Itäpuisto 14.

Herättäjä-Yhdistys **Seurakuntakeskus, 1. krs, Itäpuisto 14.** Siioninvirsseurat joka toinen to klo 18.30, kahvit klo 18 alk. Seur.: 23.10., 6.11. ja 20.11.

Kansanlähetys **Lähetyskoti, Eteläpuisto 10 A, 5. krs,** 28100 Pori. Avoinna ma–ke klo 10–15, p. 040 709 6247, piirihallituksen pj. Esko Salmi p. 044 333 0639. Kaikki tapahtumat: satakunta.sekl.fi. YouTube Kansanlähetys: aamuhartaus, raamattuupeuksia. **Lähetyskoti:** Ma 27.10. klo 16.30 Epin piiri. Ma 10.11. klo 15.30 Epin piiri. Tiistaisin klo 18 Sanan kalliolla -raamattupiiri. Ke klo 18 Nuorten aikuisten raamattupiiri. To klo 17.30 Naisten raamattupiiri. Su 16.11. klo 14 Piirin syyskokous. Jäsenet tervetuloa! **Srk-keskus musiikkisali, 5. krs:** Su 26.10. klo 16 Kohtaamismessu, Heimo Hietanen, mus. Fransetti. Pyhäkoulu ja kahvit. Su 9.11. klo 16 Perhemessu, Pertti Kymäläinen, mus. Susanna Kouhi. Mukana Anna-Majja Huhtanen ja Saku & Ruut -nuket. Kahvit. Messut järjestää Satakunnan Kansanlähetys ja Keski-Porin srk. Su 16.11. klo 16 Kohtaamisseurat, puhumassa Sanan kalliolla ja Nuoret aikuiset -raamattupiiriläisiä, yhteislaulua, kahvit. Musiikissa Elisa Nordström. **Srk-keskus, 2. krs:** Su 2.11. klo 14–16. Vieraana Soili Haverinen ”Woke-ideologia ja intersektionaalinen feminismi ajassamme”. Musiikkina Mari Koivu. Lapsiparkki (lapsille omaa ohjelmaa salin vieressä). Kahvitarjoilu.

KRELLI – Porin seudun Kristilliset eläkeläiset ry. **Seurakuntakeskus, 2. krs, Itäpuisto 14.** Ti 28.10. klo 13. ”Kuinka vanhana voi palvella Herraa?”, mediapastori Markku Vuorinen, juonto Irene Häyry. Kahvi klo 12.30. Rahalahja Patmos Lähetysäätiölle. Ti 11.11. klo 13 Pertti Kymäläinen ja Markku Kaana. Ehtoollinen.

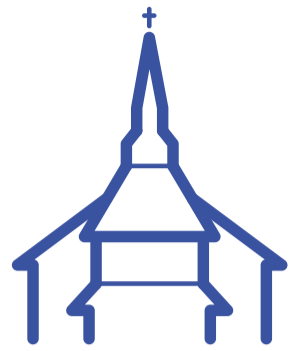
Me Miehet **kirkkoporissa.fi/osallistu/memiehet.**

Hyvä kysymys

Millaisia tapahtumia voi järjestää seurakunnan tiloissa?

Porin ev.lut. seurakuntayhtymässä on useita kauniita kirkkoja ja tiloja, jotka tarjoavat hyvät puitteet erilaisten tapahtumien järjestämiselle.

Noormarkun seurakunnan seurakuntasiihteri Pirjo Koivisto, voiko seurakunnan tiloja tai kirkkoja vuokrata omaa tilaisuutta varten?

– Käytännössä kyllä. Yksityinen ihminen, yhdistys tai järjestö voi olla yhteydessä seurakuntatoimistoon ja lähteä keskustelemaan jonkun tilan varauksesta omaa tilaisuuttaan varten.

Minkälaisia tilaisuuksia seurakunnan eri tiloissa voidaan järjestää?

– Pääasiassa tilaisuuden on oltava kirkon arvoja mukaileva tapahtuma tai tilaisuus. Esimerkiksi konserttien kohdalla pyydämme saada esityslistan nähtäväksi. Lisäksi tilaisuuden olisi hyvä päättyä ennen kuin tilan hälytykset menevät päälle.

Missä kohdin seurakunnan tiloja ei varattaisi kyselyistä huolimatta?

– Jossain kohdissa joudumme pohtimaan yhdessä kirkkoherran kanssa, voidaanko varausta hyväksyä. Karkeasti voitaisiin todeta, että esimerkiksi polttarit eivät sovellu järjestettäväksi seurakuntien tiloissa.

Meneekö seurakunnallinen toiminta varausten edelle?

– Kyllä. Seurakuntatoimintoja varten tilojen varaukset tehdään hyvissä ajoin, jolloin ne ajankohdat eivät ole edes tarjolla varauksille.

Millaisista tilaisuuksista ei veloteta vuokraa?

– Kastetta varten seurakuntalainen voi varata tilan kuudeksi tunniksi maksutta. Halutessaan voi ostaa lisäaikaa. Vihkimistä varten kirkon vuokraaminen on seurakuntalaisille toistaiseksi maksutonta.

Miten jälkisiivouksen kanssa toimitaan?

– Tilan vuokraaja huolehtii, että tila siivotaan niin, että se on samassa tilassa, kuin sinne tullessa.

TIINA MIETTINEN

Onko jokin asia, joka mietityttää sinua? Kaipaisitko lisätietoa jostain aiheesta?

Voit lähettää oman kysymysehdotuksesi sähköpostilla osoitteeseen viestinta.pori@evl.fi.

Mummun Kamari
Seurakuntakeskus, Itäpuisto 14. Tervetuloa tapahtumiin ja kahville mukavaan Mummikseen! Joka ma, ti, ke ja pe klo 11–14. Päivän hartaus joka ma klo 11.30. Eläkepappi vieraillee joka toinen ke, parittomat viikot klo 13. Aivan kaikki ja kaikenikäiset olette tervetulleita Mummun Kamarin kahville, juttelemaan ja halutesanne myös osallistumaan vaikkapa kahvinkeittäjänä tai leipojana. Nauti hetki Mummun Kamarin rennosti tunnelmasta ja hemmottele itseäsi pullalla ja aromikkaalla kahvilla. Käsitöitäkin on myynnissä. Diakoni Pirjo Ojavalli, p. 0400 309 784.

Tapahtumat: Pe 24.10. ja 7.11. klo 12 Askarteluvierikeryhmä (tarvikkeet saat paikan päällä). Ti 28.10. klo 12 Bingo. Ke 29.10. ja 12.11. klo 14 Mummun kamarin kuukausikokous. Pe 31.10. klo 12 Vanhan kansan viisauksia, Terttu Ketola.

Naisten Kahvila
Porin seurakuntakeskus, 2. krs, Itäpuisto 14. Facebook: Naisten Kahvila Pori. Su 16.11. klo 14 "Opetusta taivaasta", puhujana kappalainen Noora Tapiainen. Kahvitus alkaa klo 13.30. Vapaaehtoinen kahvimaksu. Tervetuloa naiset ja miehet!

Porin Kristillisen Työväen Yhdistys Nasaret ry.
Katariinankatu 22 B. 23.10. klo 17 raamattupiiri, Pirkko Heikkilä. 2.11. klo 14 seurat, puhujana Jari Heino. 6.11. klo 17 raamattupiiri, Pirkko Heikkilä. 16.11. klo 14 seurat, puhujana Mika kyytinen. Tilaisuuksissa kahvitarjoilu – tervetuloa!

Porin seudun esikoiset ry.
Aatuntie 21. Seurat syys-huhtikuussa sunnuntaisin klo 15.

Rauhanyhdistys
porinrauhanyhdistys.fi.

TIINA MIETTINEN

Hortonomiksi opiskeleva Nea Jokinen on saanut lehmuskujanteen kuntokartoituksen myötä paljon uutta tietoa puiden hoidosta.

Opinnäytetyöstä hoidon tueksi

Hortonomiksi opiskeleva Nea Jokinen kartoittaa Käppärän lehmuskujanteen kuntoa.

TIINA MIETTINEN

Hämeenlinnan ammattikorkeakoulussa hortonomiksi opiskeleva **Nea Jokinen** on toiminut tänä vuonna kausityöntekijänä Käppärän hautausmaalla.

Työ seurakuntayhtymässä on Jokiselle tuttua jo entuudestaan – hän oli viime kesänä kausityöntekijänä Ahlaisen hautausmaalla.

Perinteikäs kujanne

Osana työnkuvaansa hän on toteuttanut Käppärän hautausmaalla olevan historial-

lisen lehmuskujanteen kuntokartoitusta. Työ on myös hänen opinnäytetyönsä, joka on valmistumassa tänä syksynä.

– Luonto ja kasvit ovat mielenkiintoisia ja tämän lehmuskujanteen parissa on ollut tosi monipuolista ja mielenkiintoista työskennellä, hän kertoo.

Lehmuskujanne lähtee pieneen kappelin läheisyydestä ja johtaa kohti Tikkulan ABC:tä. Pitkää polkua kehystävät lehmukset molemmin puolin.

– Kujanne on tiedettävästi ollut olemassa jo 1940-luvulta saakka ja sitä on laajennettu vuosien 1963 ja 1995 välissä nykyisen mittaiseksi.

Hyväkuntoisia puita

Kuntokartoitusta on tehty yhteistyössä arboristien eli puuntutkijoiden kanssa, ja

puiden kuntoa on selvitetty esimerkiksi mikroporaamalla niiden runkoja.

– Puut ovat pääasiassa hyväkuntoisia. Yhdessä puussa terveen puun osuus oli alle 30 prosenttia, joten sitä oli karsittava turvallisuussyistä. Kun puun oksistoa leikattiin, puu keveni, eikä kaatumisen riski ole enää niin suuri.

Yhdessä puusta oli havaittavissa kääpäosakasta, mutta toistaiseksi sitä ei tarvinnut vielä kaataa. Lisäksi kujanteelle istutettiin kesäkuun aikana kymmenen uutta puuta.

Tunnelmallista kujannetta halutaan pitää kunnossa ja osaksi Jokisen opinnäytetyötä kuuluu myös hoitosuunnitelma tulevaisuuden varalle, missä yhteydessä huomioidaan kuntokartoituksessa selvinneet asiat.

KIRKKO PORISSA
PORIN EV.LUT. SEURAKUNTAYHTYMÄ

Julkaisija: Porin evankelis-luterilainen seurakuntayhtymä
Päätoimittaja: Heimo Hietanen
Toimitussihteri: Matti Kuhna
Toimitus: Tiina Miettinen, Essi Lahtinen
Taitto: Laura Telin
Toimitusneuvosto: Viestintäpalvelut ja Porin seurakuntien viestinnän neuvottelukunta
Yhteystiedot: Hallituskatu 9 B, 28100 Pori, viestinta.pori@evl.fi, p. 0400 309 815

Paino: Sanoma Manu Oy
Jakelu: Suomen Suoramainonta Oy
Jakeluhuomautukset: p. 029 001 0044
Osoitteenmuutokset: p. 0400 309 815
Ilmoitusmyynti: Sacrum-Kotimaa Oy, Juha Kurvinen, p. 040 665 5983, Kati Kinnunen, p. 044 491 3199
Lehden näköisversio: kirkkopori.fi/porinkirkkosanomats
Seuraava numero ilmestyy: ke 19.11.2025

Tyttöjen Talon töitä esillä

Kirkko Porissa seurakunta-palvelut ja Porin Tyttöjen Talo järjestävät yhteistyössä kaikille 12–29-vuotiaille tytöille ja naisille yhteisiä avoimia iltoja kerran kuussa. Tyttöjen Talolla tehtyjä töitä on esillä seurakuntakeskuksen ”ikkunanäyttelyssä” katutasossa, os. Eteläpuisto 10, Pori. Avajaistapahtuma tiistaina 11. marraskuuta klo 16–17.30. Mahdollisuus myös omaan askarteluun ja Tyttöjen Talon toimintaan tutustumiseen. Lisätiedot: kasvatuksen asiantuntija **Anna Kasvinen**, p. 0400 309 772, anna.kasvinen@evl.fi.

Päivä omaishoitajille ja hoidettaville

Voimaannuttava päivä järjestetään lauantaina 29. marraskuuta klo 10–16 Länsi-Porin seurakunnan tiloissa Olotuvalla (os. Ojurintie 2, Pori). Tiedustelut ja ilmoittautumiset 24. marraskuuta mennessä **Mirva Sunille** numeroon 0400 309 861 tai sähköpostilla mirva.suni@evl.fi. Ohjelma sisältää alkuhartauden lisäksi luentoja, lounaan ja kahvin.

Reposaaren kirkko.

Adventtijuha Reposaaren kirkossa

Tervetuloa Länsi-Porin seurakunnan perinteiseen adventtijuhaan 5. joulukuuta, tänä vuonna Reposaaren kirkossa. Lähtö Länsi-Porin Olotuvalla (os. Ojurintie 2) klo 10 ja paluu klo 16. Adventtihartaus Reposaaren kirkossa sekä joulupöytä ja iloista ohjelmaa Ravintola Merimestässä. Hintaa 45 euroa sisältää bussikuljetuksen, ohjelman ja ruokailun. Ilmoittautuminen ja ruoka-ainerajoitteet viimeistään perjantaina 21. marraskuuta klo 15 diakoniatyöntekijä **Mirva Sunille** numeroon 0400 309 861 tai sähköpostilla mirva.suni@evl.fi.

Satakunnan Museon ystävien puheenjohtajan Taisto Huhtasalon mukaan yhdistyksen väki on pitänyt Kappeliluodosta huolta muun muassa leikkaamalla nurmikkoo ja siistimällä ympäristöä.

Sydämenasiana Kappeliluoto

Satakunnan Museon ystävien puheenjohtaja Taisto Huhtasalo haluaa vaalia vanhaa ja kaipaa Poriin maakuntamuseon yhteyteen kokoelmakeskusta.

MATTI KUHNA

Satakunnan Museon ystävien puheenjohtaja, porilainen **Taisto Huhtasalo** on jo vuosia kaivannut kokoelmakeskusta maakuntamuseon yhteyteen Poriin.

– Kun sellaista ei meillä nyt ole, uhkaa suuri määrä museoitavaa materiaalia jäädä vaille pysyvää ja kunnollista sijoituspaikkaa. Ymmärrän toki, että tämä on rahakysymys, mutta siltikin asia harmittaa itseäni.

Huhtasalon mielestä paras paikka kokoelmakeskukselle olisi ollut Hallituskadulla vastapäätä maakuntamuseota, mutta lopulta hanke kaatui rahoitukseen.

– Sijoituspaikka olisi ympäristönsä puolesta ollut kulttuurihistoriallisesti merkittävä, mutta nyt siinä sijaitsee parkkipaikka.

Huhtasalon mukaan kokoelmakeskuksen tilatarve on huutava, sillä tilaa tarvittaisiin yli tuhat neliötä.

Hihat heilumaan

Vuonna 2012 perustetussa Satakunnan Museon ystävissä on nyt 451 jäsentä, mikä on iso määrä sitä tosiasiaa vasten, että yhdistysten jäsenmäärät ovat kaikkialla laskussa ja että yhdistyksiä joudutaan lopettamaan jäsenmäärän hiipumisen vuoksi. Yhdistys tekee jatkuvaa yhteistyötä Museovirastoa Porissa edustavan maakuntamuseon kanssa.

Tarvittaessa yhdistyksen jäsenet tekevät vaikkapa pienimuotoista konservointityötä.

– Esimerkiksi aikanaan me maksoimme Noormarkusta löydetyn ja 1100-luvulta peräisin olevan pronssisen hevosen konservointikulut. Jos emme olisi näin tehneet, olisi kyseinen esine hautautunut jonnekin Kansallismuseon kokoelmiin, kun taas nyt se on meillä esillä maakuntamuseossa, yhdistyksen perustajajäseniin kuuluva Huhtasalo kertoo.

Museon ystävien puheenjohtajana Huhtasalolla on neljä erityisen tärkeää kiinnostuksen kohdetta, jotka ovat kokoelmakeskus Poriin, keskiajalta peräisin oleva Kappeliluoto Reposaaren johtavalla tiellä, Reposaaren rannassa telakalla oleva Santtu-hinaaja ja Tyltysssä Meri-Porissa sijaitseva vanha merimerkki, pylväslyhdyn pohja.

– Mitään tärkeysjärjestystä minä en ole näille mielessäni asettanut. Ajattelen myös, että historiallisia kohteita hoitamalla me samalla annamme arvoa menneiden sukupolvien työlle.

Toiveita Kappeliluodosta

Isoa vastuuta kyseisistä reposaarelaisista kohteista on kantanut alueella asuva **Erkki Kivimäki**, joka niin ikään kuuluu Satakunnan Museon ystäviin.

Muutama toive Huhtasalolla olisi Kappeliluotoon liittyen seurakuntayhtymän kiinteistöpalveluille ja Meri-Porin seurakunnalle.

– Toivoisin, että Kappeliluodon äärelle johtavaa tietä voitaisiin tukevoittaa ajamalla siihen soraa. Ja jos saisimme seurakunnalta etukäteen tiedot täällä järjestettävistä tilaisuuksista, voisimme aina etukäteen huolehtia paikan siisteydestä.

Huolimatta omasta kiinnostuksesta Kappeliluotoa kohtaan ei Huhtasalolla silti ole tietoa paikkaan liittyvistä vanhoista tarinoista.

Retki saarnahuoneelle

Kappeliluodon lisäksi hän mainitsee muista itseään kiinnostavista kirkollisista kohteista Pyhän Henrikin saar-

nahuoneen Kokemäellä ja Petäjäveden kirkon. Museon ystävillä onkin suunnitteilla retki Kokemäelle.

Huhtasalo on ahkera lukija ja on perehtynyt myös historiaan. Häntä ei niinkään kiinnosta arkeologinen kirjallisuus, vaan historialliset romaanit.

– Esimerkiksi **Mika Waltari** on onnistunut taidokkaasti tallentamaan historiaa omiin romaaneihinsa. *Sinuhe egyptiläisestä* hän loi erinomaisen romaanin käymättä koskaan Egyptissä.

Toivoisin, että Kappeliluodon äärelle johtavaa tietä voitaisiin tukevoittaa ajamalla siihen soraa.

kuka

Taisto Huhtasalo

- Syntynyt Porissa 1953.
- Suorittanut merkonomin tutkinnon Porin kauppaoppilaitoksessa 1974.
- Tehnyt työuransa vakuutusyhtiö Pohjolassa.
- Perheeseen kuuluvat vaimo, poika ja yksi lapsenlapsi.
- Harrastaa lukemista, teatteria, kulttuuria, yhdistystoimintaa ja Odd Fellows-toimintaa.